

KANTAR

Trakasserier bland den yrkesverksamma allmänheten

Samverkan för ett hållbart
och inkluderande arbetsliv,
fritt från trakasserier

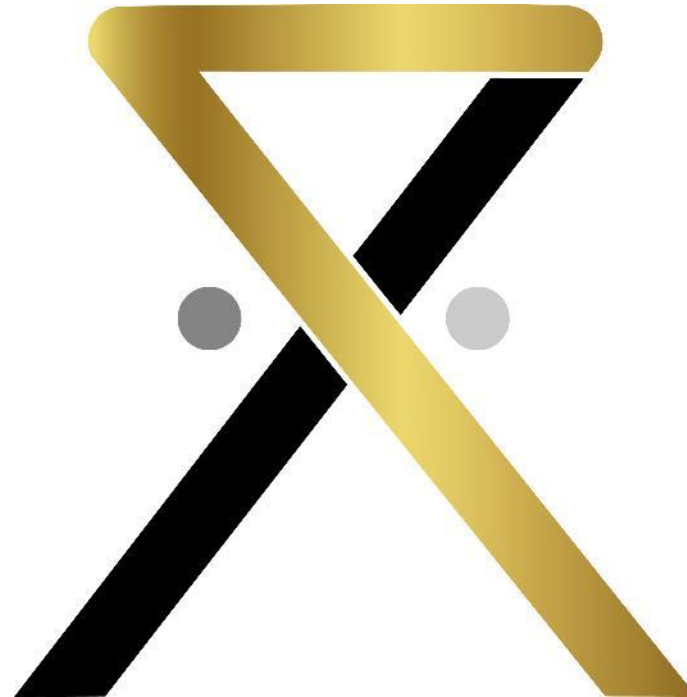
Jennie Bacchus Hertzman
Malin Grundqvist

2020

Sifo

En gemensam satsning från akademien,
näringsliv och organisationer för att
skapa ett **hållbart och inkluderande**
arbetsliv, fritt från trakasserier.

Medverkande parter

Svenska **Bank**föreningen
Swedish Bankers' Association

TRYGGHETS
STIFTELSEN

UNIONEN

Bakgrund

Undersökningen som redovisas i rapporten och även en kunskapskartläggning har finansierats genom ett initiativ från Kantar Sifo, "**Samverkan för ett hållbart och inkluderande arbetsliv, fritt från trakasserier**". BAO, Svenska Bankföreningen, Unionen, LO, Handelsanställdas förbund, och Trygghetsrådet har medverkat, i syfte att med gemensamma resurser samla, skapa och sprida kunskap om sexuella trakasserier på svensk arbetsmarknad.

I samarbete med; Fredrik Bondestam, Föreståndare för Sekretariatet för genusforskning, Göteborgs universitet; Anna Nyberg, docent i psykologi, Stockholms universitet; Susanna Toivanen, professor i sociologi, Mälardalens universitet.

I rapporten redovisas resultaten från två undersökningar som genomförts bland den yrkesverksamma allmänheten, i slutet av 2019 och början av 2018, strax efter #metoo-uppropen.

Kunskapskartläggningen är en sammanställning av relevant forskning genomförd av Angelica Simonsson (Fil. dr pedagogiskt arbete) vid Göteborgs universitet. Du hittar forskningsöversikten [här](#).

Läs mer om projektet på [Kantar Sifos hemsida](#).

Viktigaste slutsatserna

- Totalt uppger 14 procent av de yrkesverksamma svenskarna att de blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation under de senaste 12 månaderna. Bland kvinnor är det en större andel som uppger att de blivit utsatta (17%), jämfört med män (12%).
- Andelen som uppger att de har blivit utsatta är oförändrad sedan 2018. Däremot är det fler som uppger att flera olika konkreta beteenden bör betraktas som sexuella trakasserier, jämfört med resultat från början av 2018. Det tycks ha skett en viss attitydförskjutning: fler anser att olika konkreta beteenden bör betraktas som sexuella trakasserier. Förskjutningen gäller för både män, kvinnor och olika åldersgrupper.
- Likt resultat från 2018 uppger majoriteten att de inte berättar för sin arbetsgivare att de blivit utsatta. Den främsta anledningen till detta är att de inte tyckte att det var så allvarligt, följt av bristande förtroende och en rädsla för att inte bli tagen på allvar. Det finns inget som tyder på att det som ofta kallas för en *tystnadskultur* har minskat sedan 2018.
- För att verka för ett hållbart och inkluderande arbetsliv fritt från trakasserier behöver vi fortsätta att följa utvecklingen av utsatthet för trakasserier på svensk arbetsmarknad över tid.

Rapportens innehåll

Kap.1. Övergripande resultat och slutsatser

Kap. 2. Om undersökningen

Kap. 3. Attityder – vad som är att betrakta som sexuella trakasserier

Kap. 4. Utsatthet för konkreta beteenden i arbetssituationen – under de senaste 12 månaderna

Kap. 5. Trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna

Kap. 6. Sexuella trakasserier – i arbetssituationen

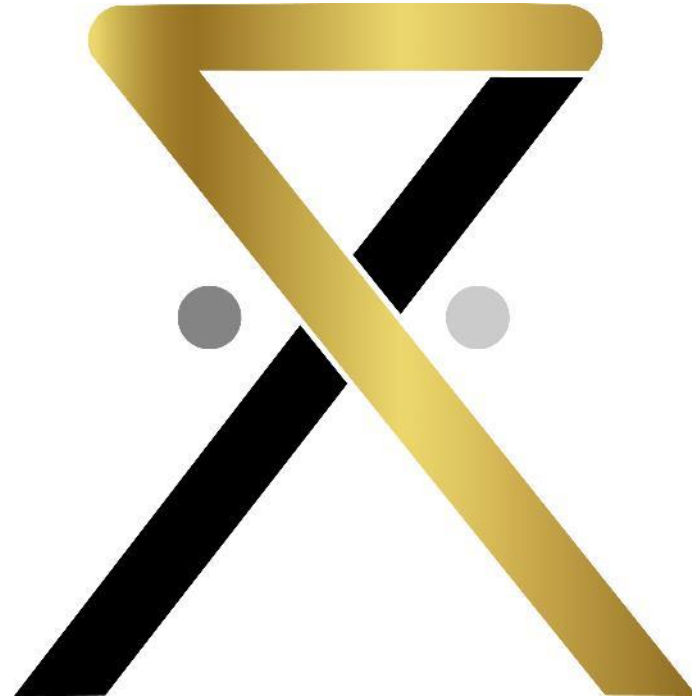
Kap. 7. Summering av utsatthet under de senaste 12 månaderna

Kap. 8. Upplevelser bland utsatta – under de senaste 12 månaderna

Kap. 9. Förutsättningar på arbetsplatsen

Kap. 10. Chefers upplevelser av förekomsten av sexuella trakasserier och trakasserier

1
Övergripande resultat
och slutsatser

Sammanfattning: Resultat och slutsatser

1. Att mäta utsatthet

Undersökningen visar att **det inte räcker med att enbart ställa frågan om utsatthet för sexuella trakasserier för att förstå graden av utsatthet**. Det är en tydlig diskrepans i andelen som uppger att de blivit utsatta för sexuella trakasserier jämfört med andelen som uppger att de blivit utsatta för konkreta beteenden som skulle kunna betraktas som sexuella trakasserier. Se sid. 8 för förtydligande.

2. Grad av utsatthet

14 procent uppger att de utsatts något som kan betraktas som sexuella trakasserier, i en arbetssituation, under de senaste 12 månaderna. Jämfört med den tidigare undersökningen ses inga övergripande signifikanta skillnader. Det framstår alltså som **att tillståndet är relativt stabilt sedan 2018, vad gäller andelen som uppger att de blir utsatta**.

3. Mer utsatta grupper

Utsattheten skiljer sig mellan grupper. **Kvinnor och yngre uppger i högre utsträckning att de blivit utsatta**, jämfört med övriga.

Högst utsatthet uppges på mansdominerade arbetsplatser. Män på könsbalanserade arbetsplatser uppger lägst grad av utsatthet, medan kvinnor uppger lägst grad av utsatthet på kvinnodominerade arbetsplatser

4. Var och av vem

Det mest förekommande är att bli utsatt på arbetsplatsen under ordinarie arbetstid, av en kollega. Näst efter kollegor är det chefer som uppges vara de som utsatt.

5. Berättar inte

17% av de som uppger att de blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier berättar för sin chef. Ännu färre berättar för sitt skyddsombud eller fackliga företrädare. Den främsta anledningen till detta är att de inte tyckte att det var så allvarligt, följt av att de inte kände tillräckligt förtroende för någon. Anledningarna varierar dock i hög grad mellan grupper beroende på vad de utsatts för.

6. Förutsättningar

Sju av tio instämmer i hög grad i att kvinnor och män har samma möjligheter på arbetsplatsen. De grupper som i högre grad uppger att de blivit utsatta under de senaste 12 månaderna, **kvinnor åldersgrupp 18-29, svarar i lägre utsträckning att kvinnor och män har samma förutsättningar**.

7. Förtroendet för chef

Beträffande **förtroendet för om ens chef skulle hantera ärenden om trakasserier på ett bra sätt svarar tre av fyra att de har ett stort förtroende**. Bland de som själva utsatts uppges ett lägre förtroende.

8. Ledningen

En majoritet uppger att deras arbetsgivare tycker att frågor om trakasserier är viktiga. Samtidigt uppger endast fyra av tio att deras arbetsgivare arbetar aktivt med dessa frågor. **I den yngsta åldersgruppen är det en lägre andel som uppger att arbetsgivaren arbetar aktivt med frågor om trakasserier**.

9. Chefens uppfattning

Överlag är cheferna relativt eniga om att förekomsten av trakasserier inte är ett problem på arbetsplatserna. Det finns däremot en större spridning i uppfattningar beträffande om trakasserier är en enkel eller svår fråga att hantera. Det vanligaste är dock att cheferna svarade att det är ganska eller mycket enkla frågor.

10. Önskemål inför framtiden

För att skapa bättre förutsättningar att motverka förekomsten av trakasserier **efterfrågas en större öppenhet och mer dialog om innebörden och förekomsten av trakasserier**. Cheferna efterfrågar också **tydligare stöd och riktlinjer**.

Har det skett en attitydförändring?

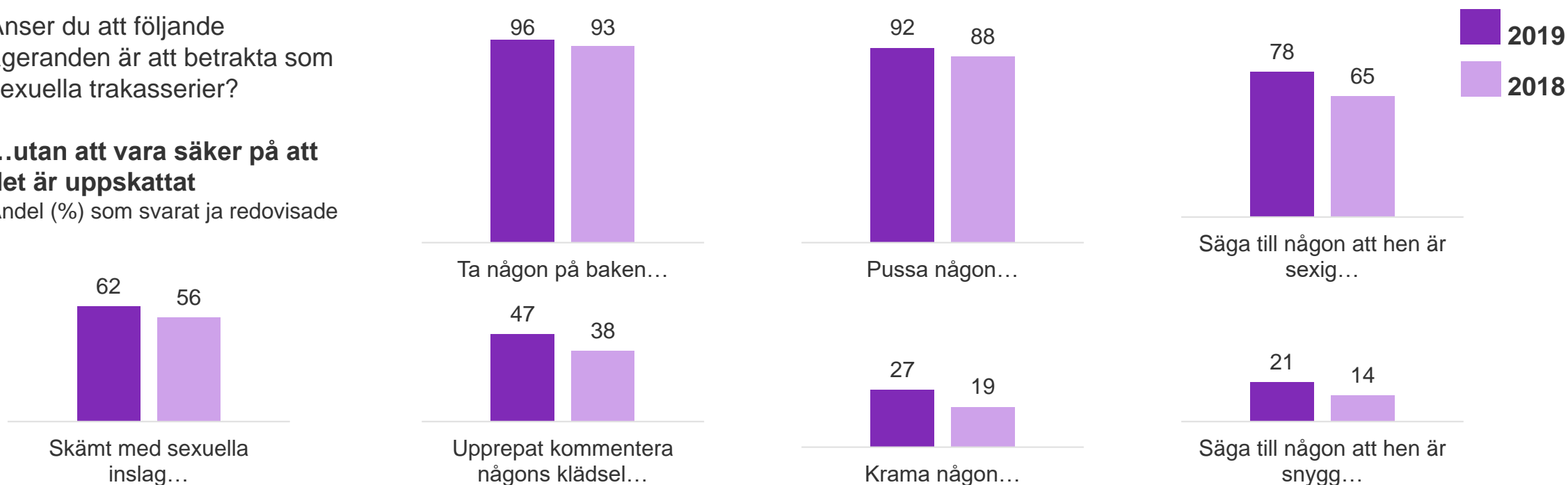
Fler uppger att olika beteenden kan klassas som sexuella trakasserier i slutet av 2019 än 2018.

Ökningen har skett i alla åldrar, bland både kvinnor och män. Skillnaderna mellan grupper har också minskat.

Anser du att följande
ageranden är att betrakta som
sexuella trakasserier?

**...utan att vara säker på att
det är uppskattat**

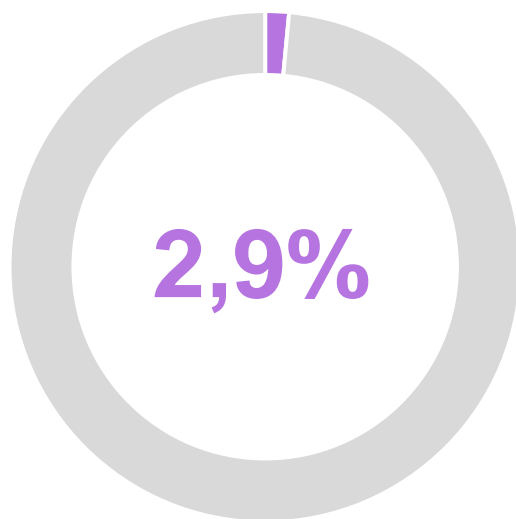
Andel (%) som svarat ja redovisade

Summering av utsatthet – en djupare förståelse för graden av utsatthet

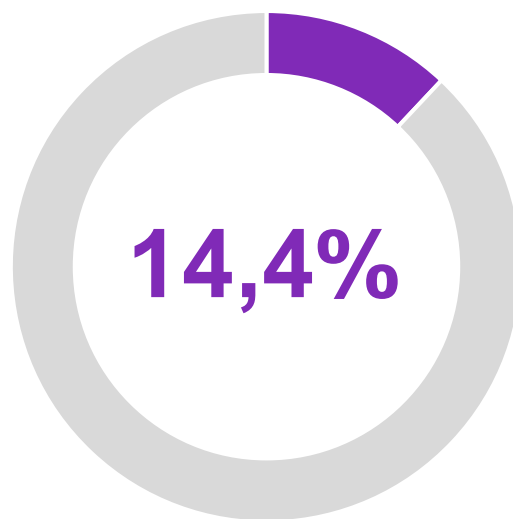
Resultat avgörs av hur frågan ställs

Andel som uppger att de **blivit utsatta för sexuella trakasserier** under de senaste 12 månaderna

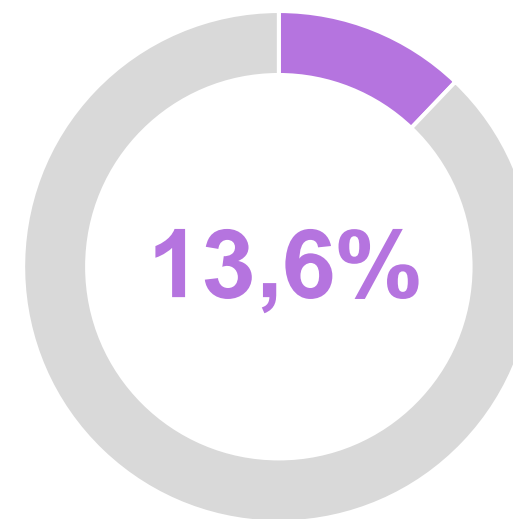
■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

Andel som uppger att de **blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation** under de senaste 12 månaderna

■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

Andel som uppger att de **blivit utsatta för något av de konkreta beteenden som skulle kunna betraktas som sexuella trakasserier** under de senaste 12 månaderna

■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

Stabila nivåer sedan 2018

Andel som uppger att de har blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation under de senaste 12 månaderna

	Totalt	Kvinnor	Män	Åldersgrupp 18-29 år	Åldersgrupp 30-49 år	Åldersgrupp 50+ år
2019	14%	17%	12%	21%	14%	10%
2018	14%	18%	11%	19%	14%	12%

Kunskap som behövs

Undersökningarna har skapat ett **rikt datamaterial med totalt över 6000 svar** bland personer som är verksamma på den svenska arbetsmarknaden.

Detta **möjliggör fördjupande analyser** för att närmare förstå hur upplevelser av trakasserier, kränkningar och exkludering ser ut på svenska arbetsplatser.

Att ställa samma frågor över tid gör det möjligt att **följa utvecklingen**. Detta är intressant för att se **om vi är på rätt väg** eller inte, men det kan också ge indikationer på **om de insatser som görs är effektiva** och leder till önskat resultat.

Denna undersökning har som syfte att **öka kunskapen**. Detta är ett värdefullt datamaterial som vi gärna vill ska studeras djupare.

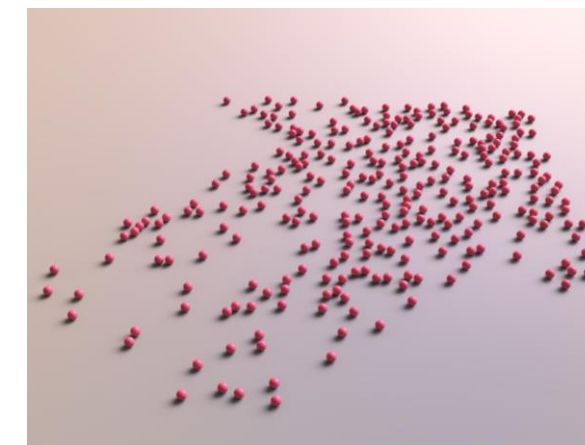
Till höger följer ett antal frågeställningar att utreda för att på sikt komma närmare konstruktiva lösningar på den situation som många idag upplever på sina arbetsplatser.

Dessa typer av frågeställningar är möjliga att få svar på genom de undersökningar som redan har gjorts. Därutöver ses även ett behov av att fortsätta mäta utvecklingen över tid.

- **Vilka faktorer** som har skyddande effekter eller tvärtom ökar risken för utsatthet, såsom anställningsform och olika egenskaper för arbetsplatsen
- **Vem som utsätter**, skillnader mellan olika typer av arbetsplatser och sektorer
- **Kollegornas betydelser** för att hindra och stötta
- **Chefers upplevelser och förutsättningar**, baserade på tidigare erfarenheter och branscher

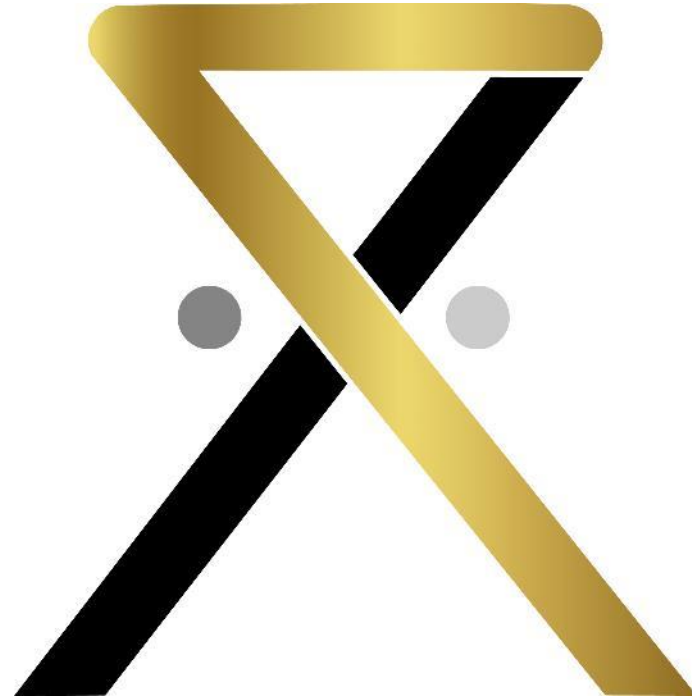
Ni är varmt välkomna att höra av er om ni vill vara med och bidra till att öka kunskapen för att komma närmare ett hållbart och inkluderande arbetsliv, fritt från trakasserier.

Vilka frågor tycker du att vi skulle behöva få svar på?

2

En undersökning bland
den yrkesverksamma
allmänheten

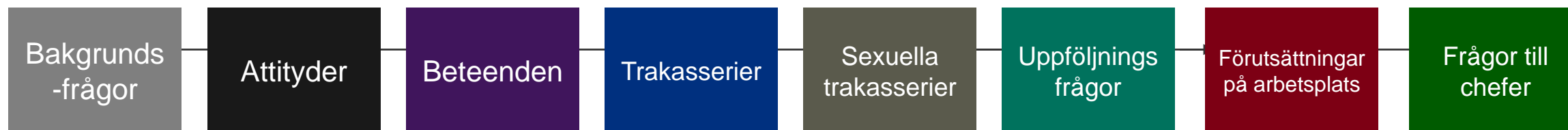
Undersökningens innehåll

Frågeformuläret innehåller en mängd bakgrundsfrågor om de svarandes och deras arbetsplatsers egenskaper. Det innehåller frågor om individens attityder och upplevelser av specifika och konkreta exkluderande och kränkande situationer och beteenden samt upplevelser av diskriminering och sexuella trakasserier i en arbetssituation. Uppföljningsfrågor har ställts till de som har upplevt trakasserier; var de utsatts, av vem, om de har berättat för någon eller inte, varför de inte berättat samt hur deras arbetsgivare hanterat situationen. Det finns öppna frågor där svarande får beskriva vad de önskar att arbetsgivarna bör göra för att komma till bukt med de trakasserier som förekommer. Även kollegornas roll och betydelse lyfts.

I ett avslutande avsnitt ställs frågor till de som uppgivit att de har personalansvar. Från detta avsnitt finns insikter om chefernas upplevelser och utmaningar på området.

Till grund för arbetet ligger Kantar Sifos stora erfarenhet av medlems- och medarbetarundersökningar. Vi har även tagit intryck av tre andra studier:

YouGov/Economist genomförde en undersökning om attityder under hösten 2017. För frågor om önskad beteenden och sexuella trakasserier inhämtades kunskap från European Union Agency for Fundamental Rights - Violence against women - an EU-wide survey (2014) samt studien "Using Surveys to Assess the Prevalence of Sexual Harassment: Some Methodological Problems" av Arvey and Cavanaugh, publicerad i Journal of Social issues 1995.

Om undersökningen

Övergripande:

Målgrupp: Yrkesverksam allmänheten i Sverige

Metod: Webbintervjuer via Kantar Sifos riksrepresentativa slumpmässigt rekryterade kvalitetspanel

Vägning: Resultatet för både våg 1 och 2 är vägt på kön, ålder och geografi

Våg 2:

Insamlingsperiod: 30 oktober till 11 november 2019

Antal intervjuer: 4 000 st. Antal kvinnor: 2062 st. Antal män: 2121 st. Antal chefer: 515 st.

Våg 1:

Insamlingsperiod: 28 december 2017 till 14 januari 2018

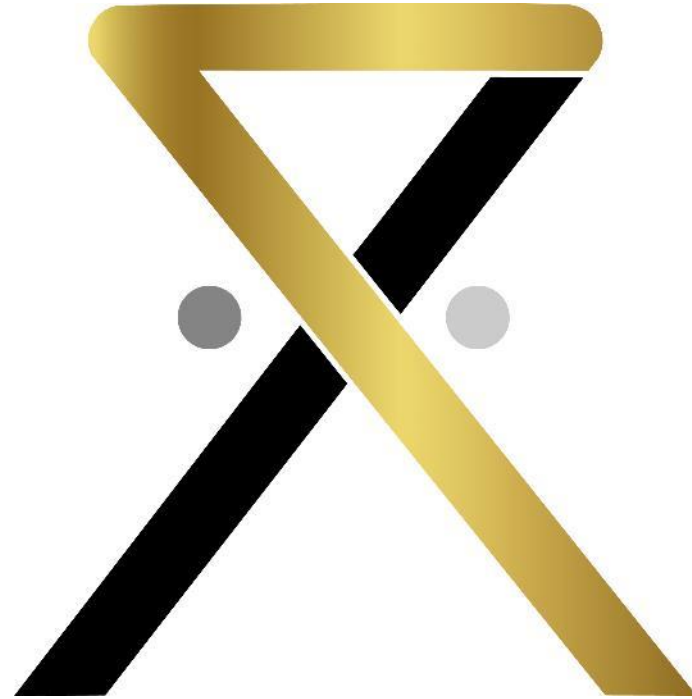
Antal intervjuer: 2 000 st. Antal kvinnor: 933 st. Antal män: 1068 st.

*Viktig information om urvalsundersökning:

Detta är en urvalsundersökning. I urvalsundersökningar finns det felmarginaler, en viss osäkerhet i skattning av andelar. Med 2000 intervjuer blir den maximala felmarginalen ca +/- 2,2%. Med 4000 intervjuer blir den maximala felmarginalen +/- 1,5%. Detta är viktigt att ha med i beaktning vid tolkning av resultaten.

3

Attityder till vad som är
att betrakta som
sexuella trakasserier

Frågeställning om attityder

Anser du att följande ageranden är att betrakta som sexuella trakasserier?

- Krama någon utan att vara säker på att det är uppskattat
- Ta någon på baken utan att vara säker på att det är uppskattat
- Pussa någon utan att vara säker på att det är uppskattat
- Säga till någon att hen är snygg utan att vara säker på att det är uppskattat
- Säga till någon att hen är sexig utan att vara säker på att det är uppskattat
- Skämt med sexuella inslag utan att vara säker på att det är uppskattat
- Upprepat kommentera någons klädsel utan att vara säker på att det är uppskattat

Svarsalternativ:

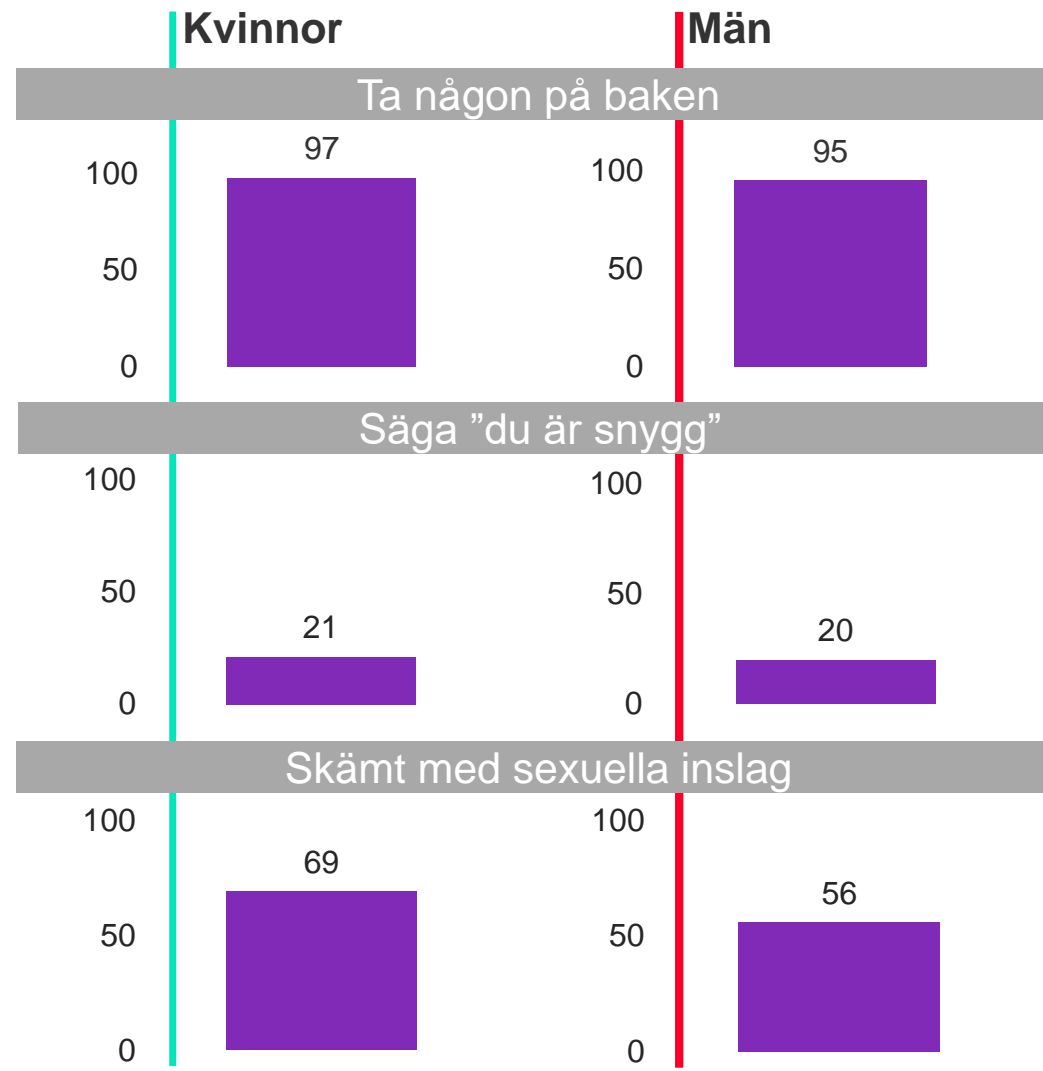
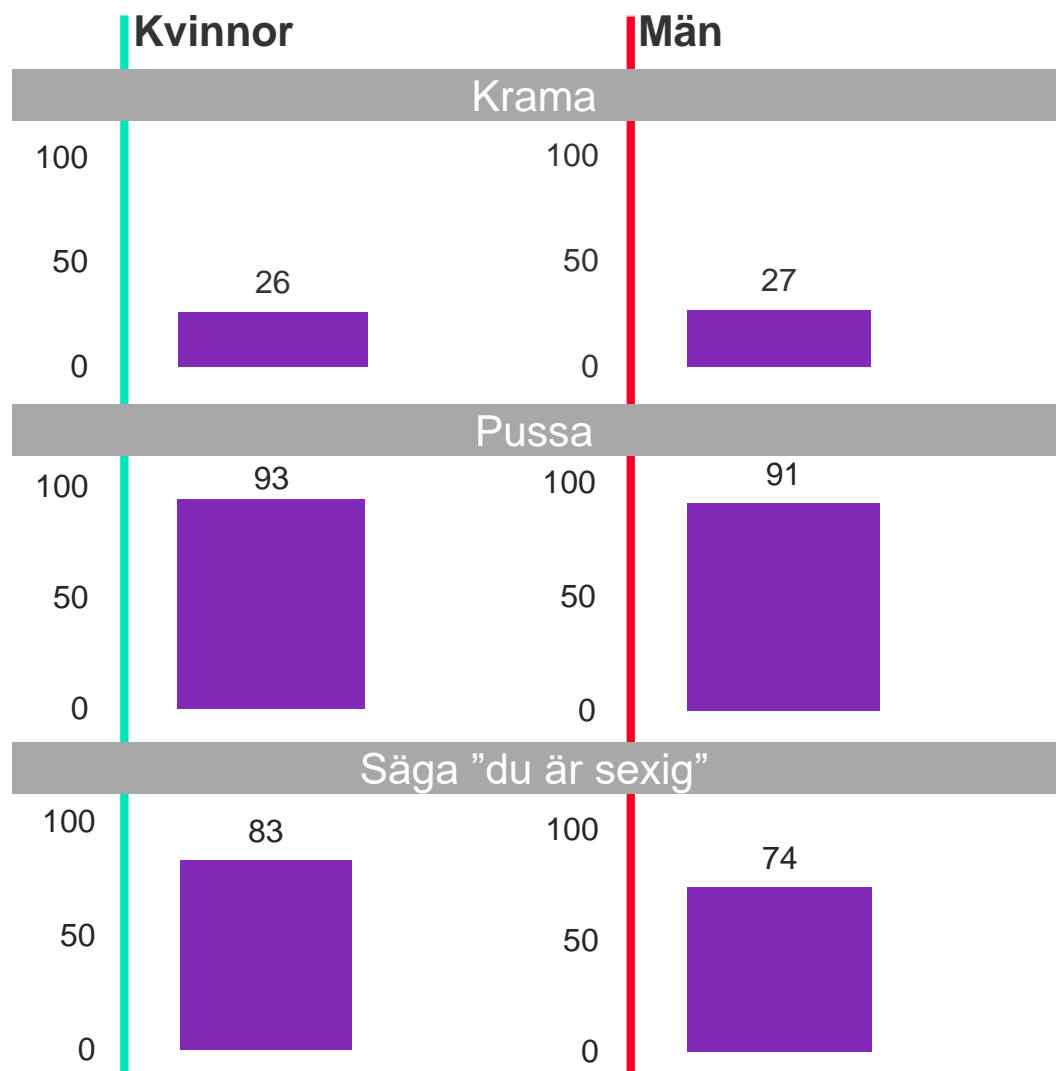
Ja

Nej

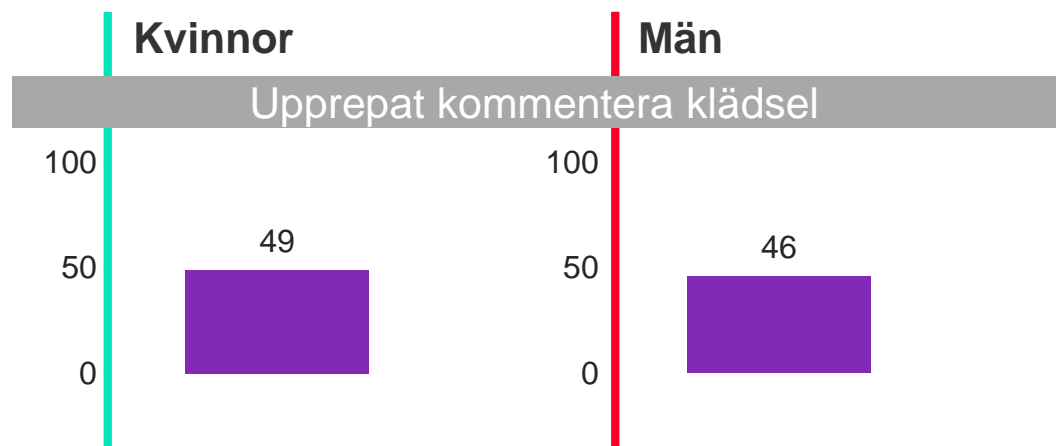
Vet ej/Vill ej uppge

I följande diagram redovisas den andel som har svarat ja

Anser du att följande ageranden är att betrakta som sexuella trakasserier?

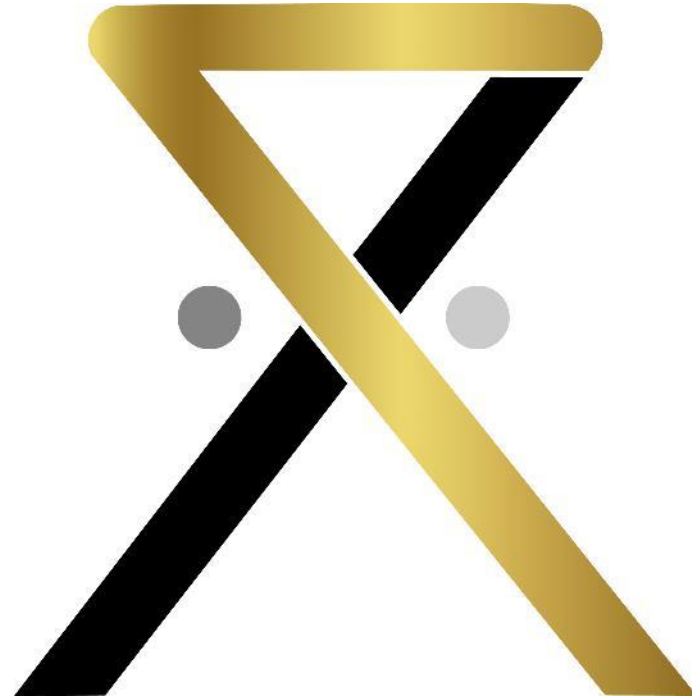

Anser du att följande ageranden är att betrakta som sexuella trakasserier?

4

Utsatthet för
konkreta beteenden i
arbetssituationen –
senaste 12 månaderna

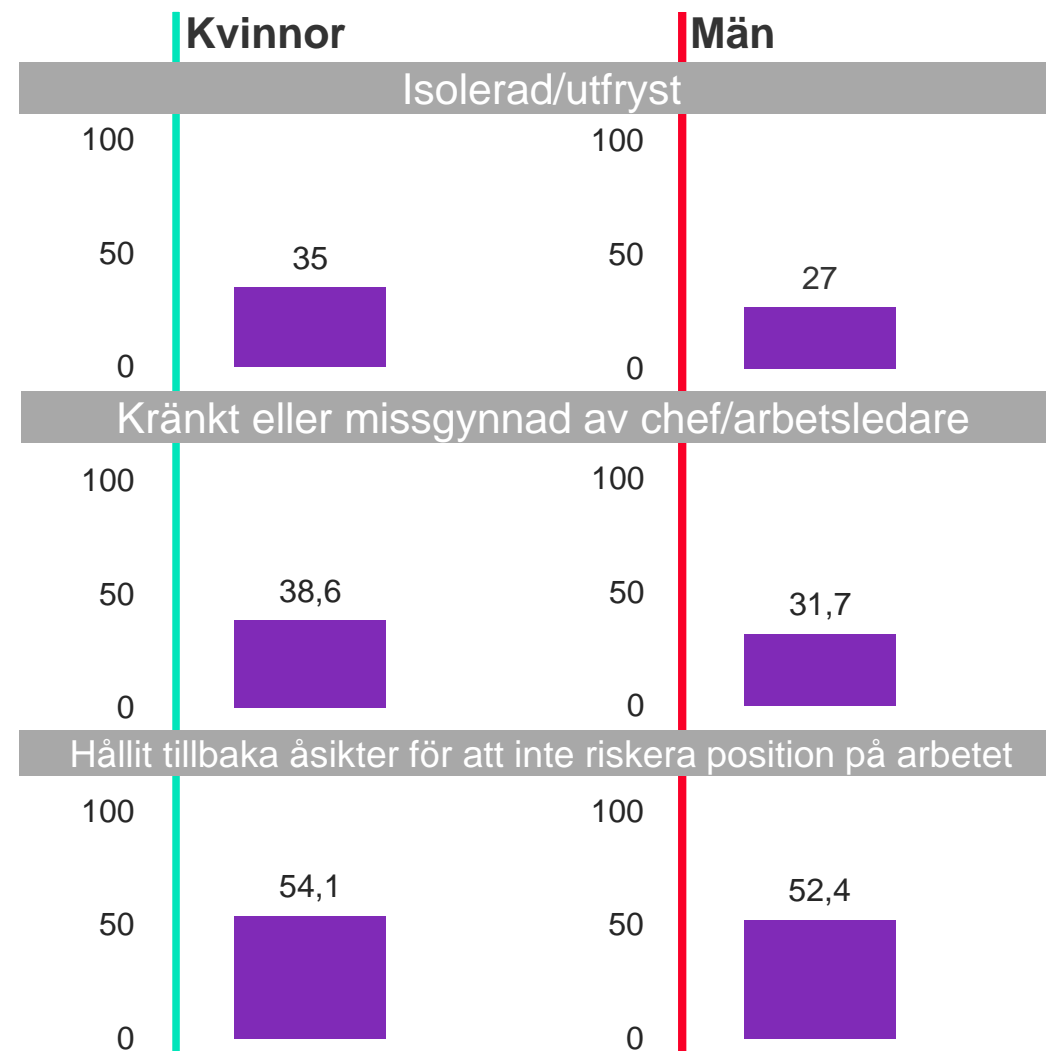

Frågeställning om utsatthet för konkreta beteenden

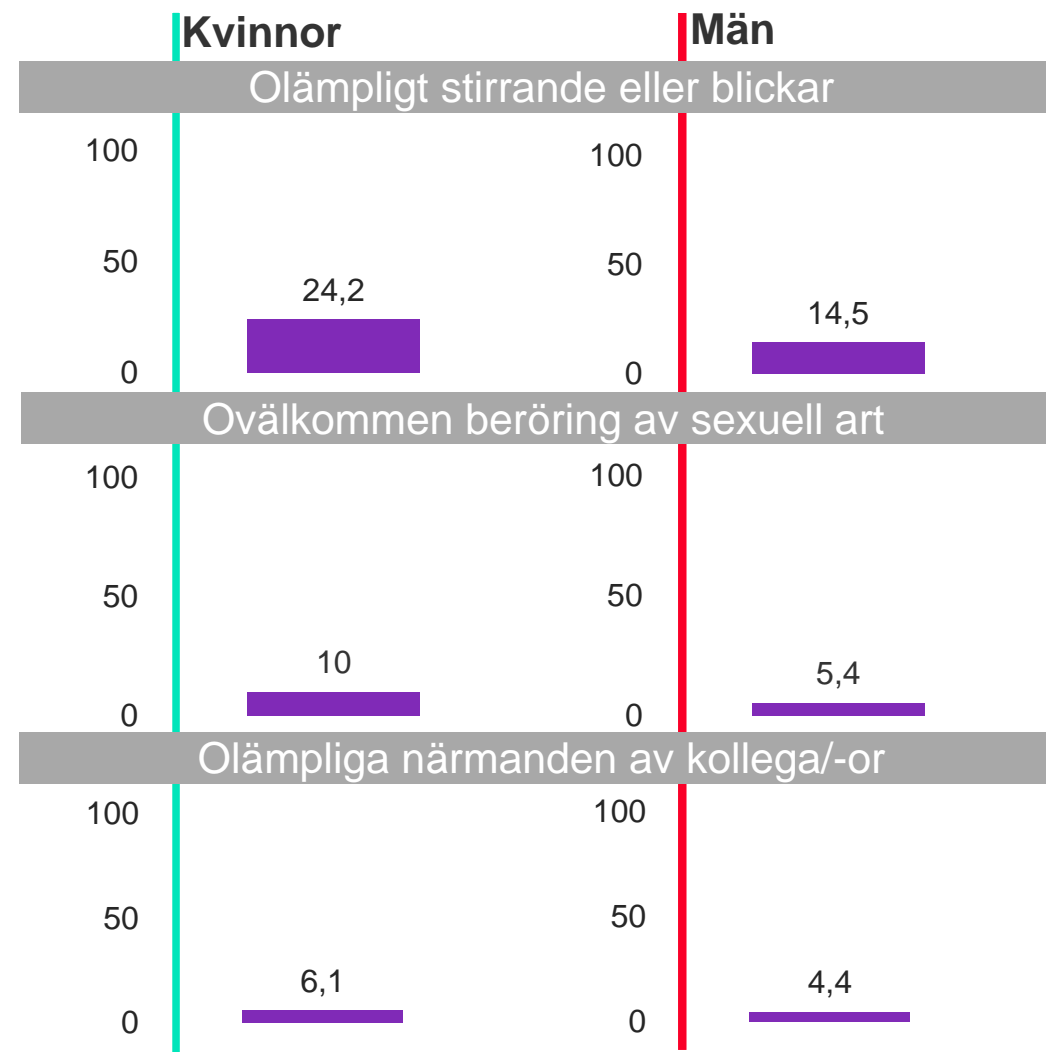
Har du hos din nuvarande arbetsgivare under de senaste 12 månaderna, i eller kring din arbetssituation, varit med om något av följande och, om så är fallet, hur ofta? Arbetssituation avser situationer på arbetsplatsen eller sådant som händer utanför om det har samband med arbetet

– Upplevt att du inte har blivit lyssnad till	– Upplevt att du har hållit tillbaka åsikter av rädsla för repressalier	– Olämpliga närmanden av kollega/-or i sociala nätverk såsom chattar och Facebook	– Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig
– Upplevt att du har blivit isolerad/utfrysad från den övriga arbetsgruppen	– Olämpligt stirrande eller blickar som gjort att du känt obehag	– Ovälkomna mejl/sms från kollega/-or av sexuell art som upplevts stötande	– Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig när du endera sovit eller varit påverkad av alkohol/droger
– Upplevt att du har blivit kränkt eller missgynnad av en kollega	– Kommentarer om ditt fysiska utseende som gjort att du känt obehag	– Någon som, på ett sätt som du upplevt sexuellt stötande, visat delar av sin kropp för dig	– Någon som tvingat till sig en sexuell handling med dig
– Upplevt att du har blivit kränkt eller missgynnad av chef eller arbetsledare	– Ovälkommen beröring av sexuell art som upplevts kränkande	– Sexuella inviter för att du ska få fördelar i ditt arbete	Svarsalternativ: Mycket ofta, Ganska ofta, Inte särskilt ofta, Mycket sällan, Enstaka tillfälle, Aldrig, Tveksam vet ej
– Upplevt att du har känt dig hotad av kollega	– Trots att du redan har sagt nej, fått upprepade förslag om att träffas på ett sätt som inte upplevts vara av ren vänskaplighet	– Någon som visar bilder av sexuell natur på ett sätt som varit oönskat	I följande diagram redovisas den andel som svarat att det har hänt (samtliga alternativ exklusive Aldrig och Tveksam, vet ej)
– Upplevt att du har hållit tillbaka åsikter för att inte riskera din position på arbetet			

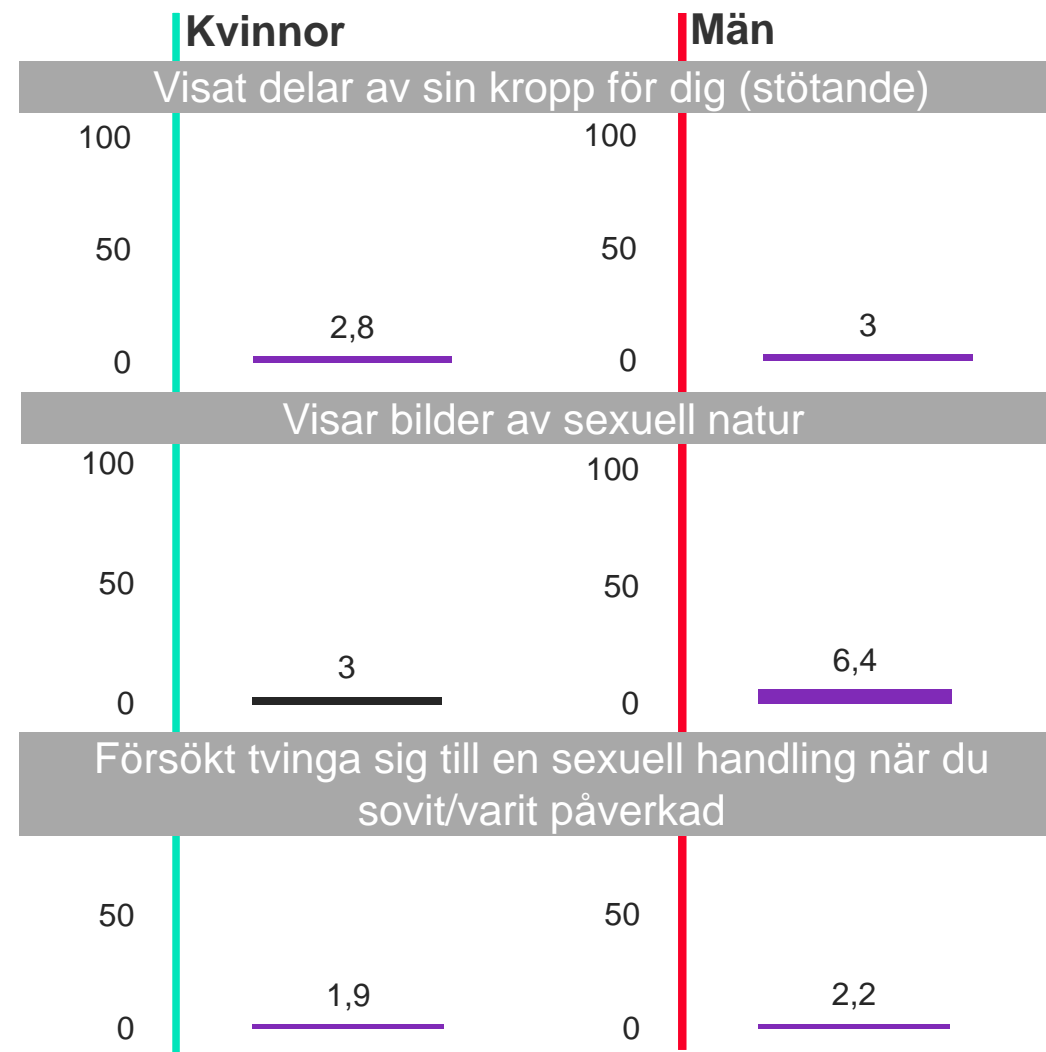
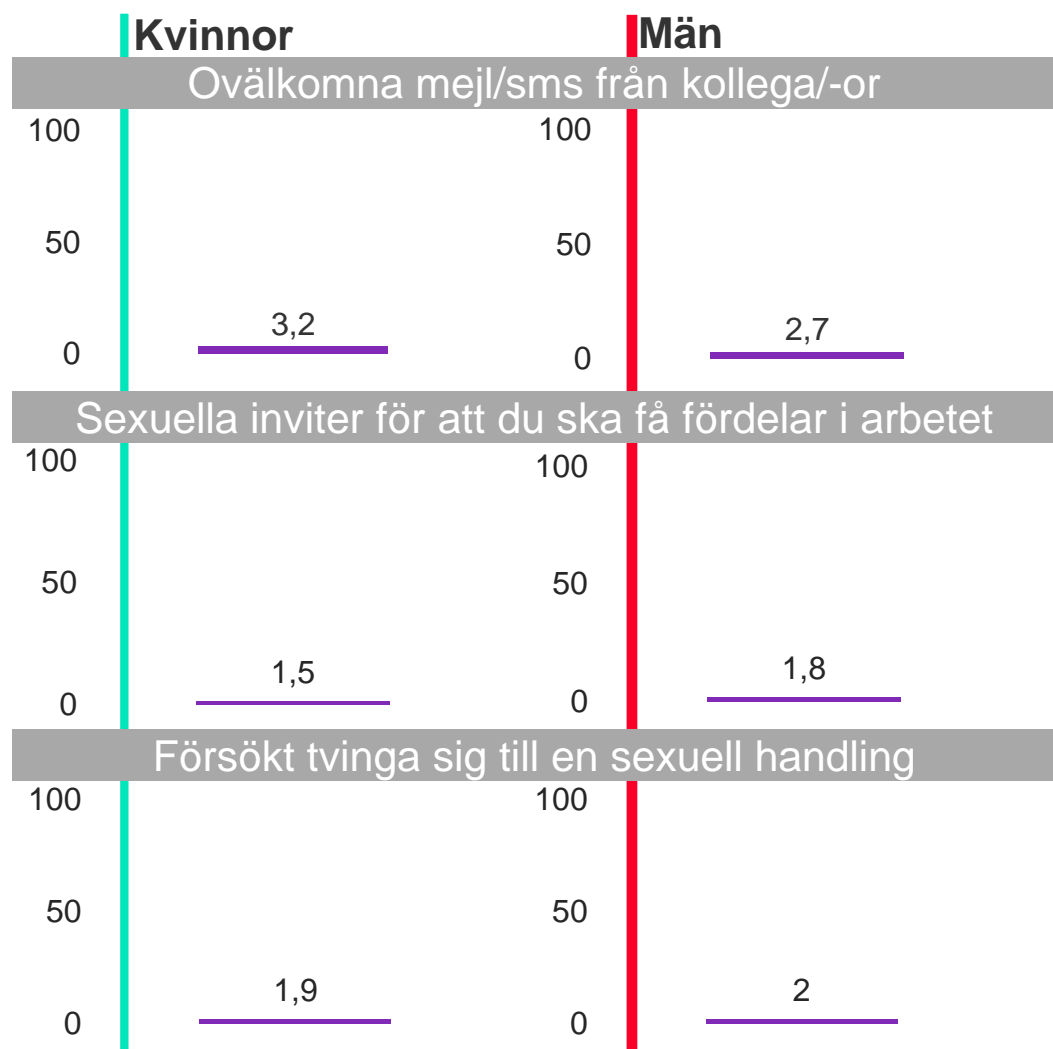
Konkreta beteenden

Konkreta beteenden, fortsättning

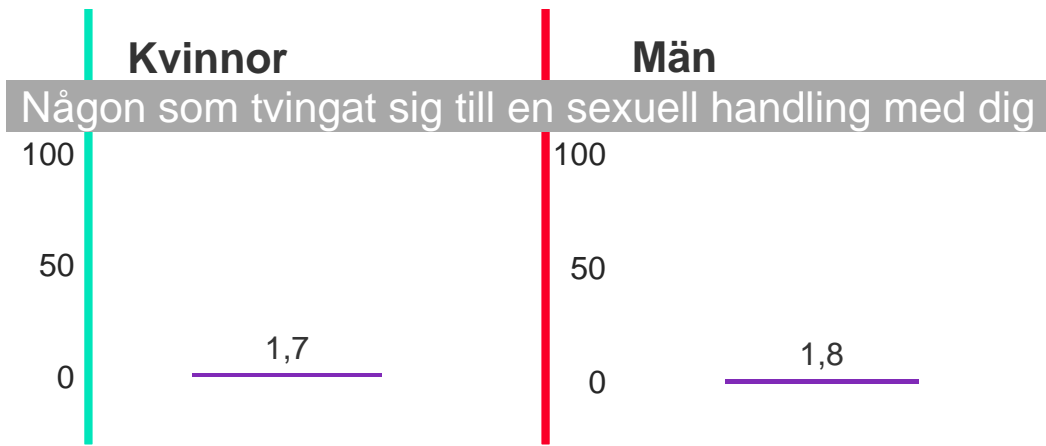

Konkreta beteenden, fortsättning

Konkreta beteenden, fortsättning

Summering av andelen som blivit utsatt för följande konkret beteende, som kan betraktas som sexuella trakasserier

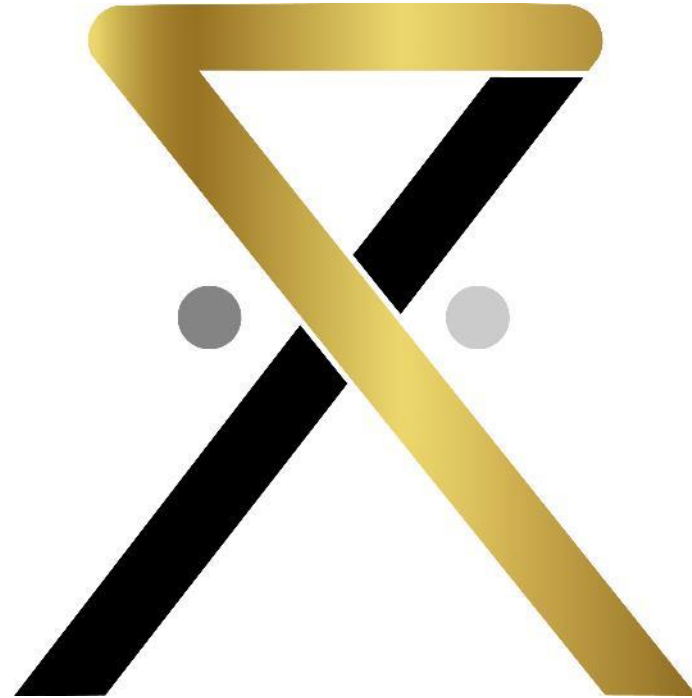
	Yrkesverksam allmänhet (%)
Ovälkommen beröring av sexuell art som upplevts kränkande	7,7%
Trots att du redan har sagt nej, fått upprepade förslag om att träffas på ett sätt som inte upplevts vara av ren vänskaplighet	4,7%
Olämpliga närmanden av kollega/-or i sociala nätverk såsom chattar och Facebook	5,2%
Ovälkomna mejl/sms från kollega/-or av sexuell art som upplevts stötande	3,0%
Någon som, på ett sätt som du upplevt sexuellt stötande, visat delar av sin kropp för dig	2,9%
Sexuella inviter för att du ska få fördelar i ditt arbete	1,7%
Någon som visar bilder av sexuell natur på ett sätt som varit oönskat	4,7%
Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig	1,9%
Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig när du endera sovit eller varit påverkad av alkohol/droger	2,0%
Någon som tvingat till sig en sexuell handling med dig	1,7%

Summering av andelen som uppger att de varit utsatta för minst ett av dessa beteenden vid minst ett tillfälle under de senaste 12 månaderna:

13,6%

5

Trakassier utifrån
diskriminerings-
grunderna

Frågeställning om utsatthet för trakasserier

Har du i ditt yrkesliv någon gång utsatts för trakasserier i eller kring din arbetssituation på grund av...

Har du hos din nuvarande arbetsgivare utsatts för trakasserier i eller kring din arbetssituation de senaste 12 månaderna på grund av...

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

- **Instruktionstext:** Arbetssituation avser situationer på arbetsplatsen eller sådant som händer utanför om det har ett samband med arbetet. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsoverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

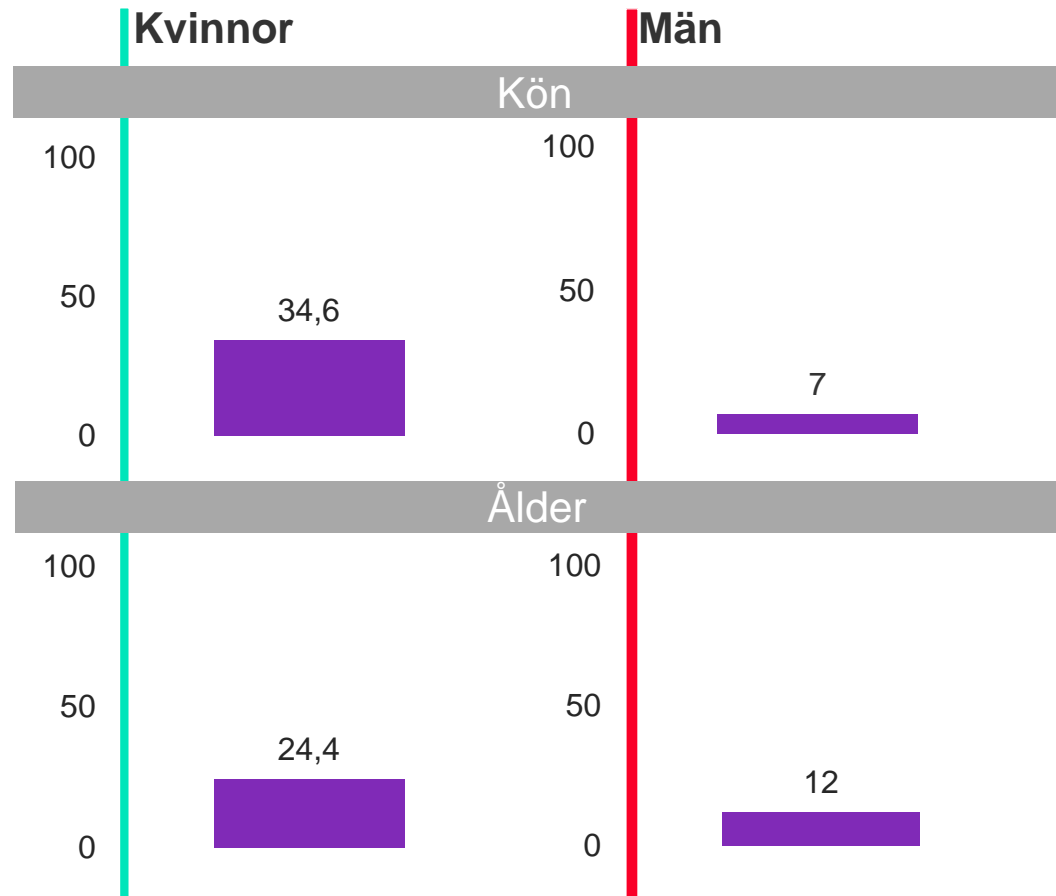
Svarsalternativ:

- Ja
- Nej
- Tveksam/vet ej

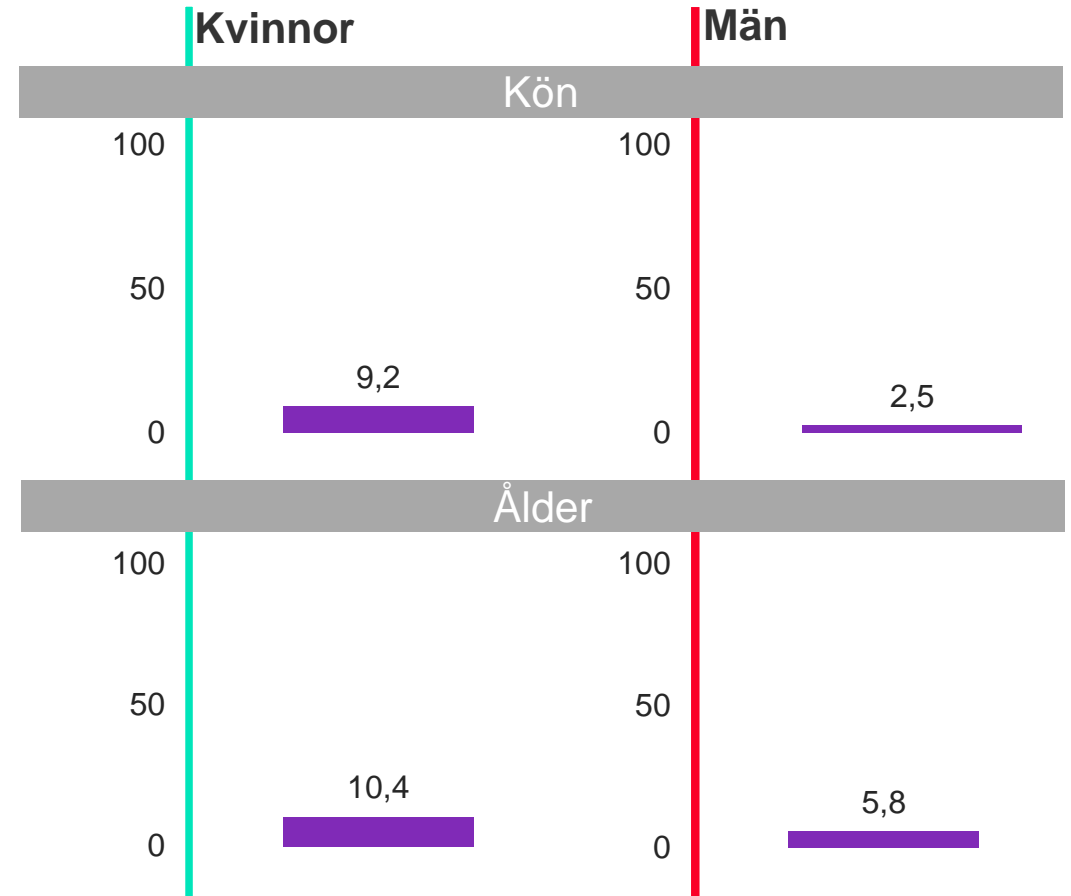
I följande diagram redovisas den andel som har svarat ja

Trakasserier i arbetssituation utifrån diskrimineringsgrunder

Yrkesliv

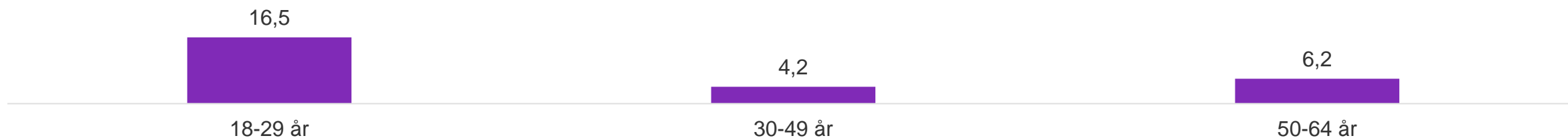

Senaste 12 månaderna

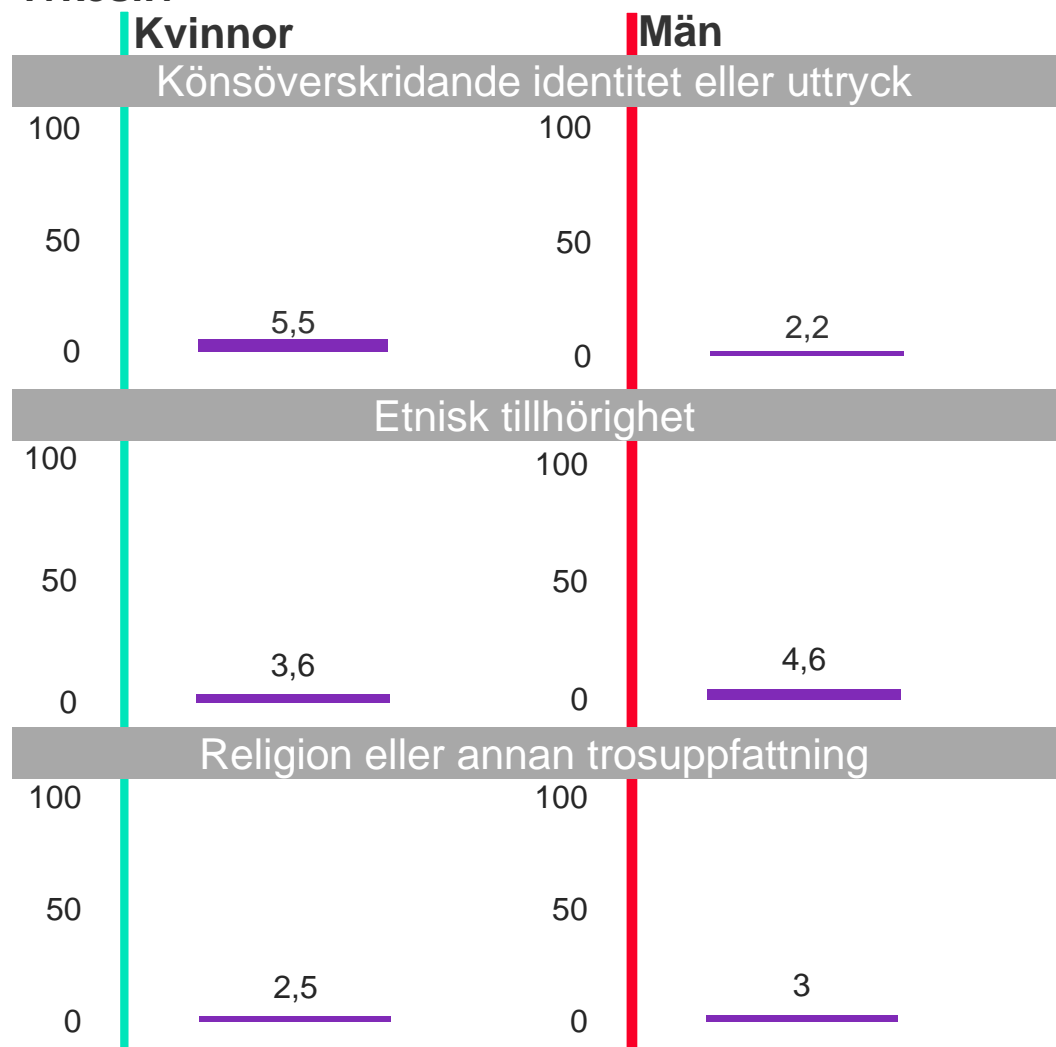
Trakasserier i arbetssituation utifrån diskrimineringsgrunden – ålder

Senaste 12 månaderna, per åldersgrupp

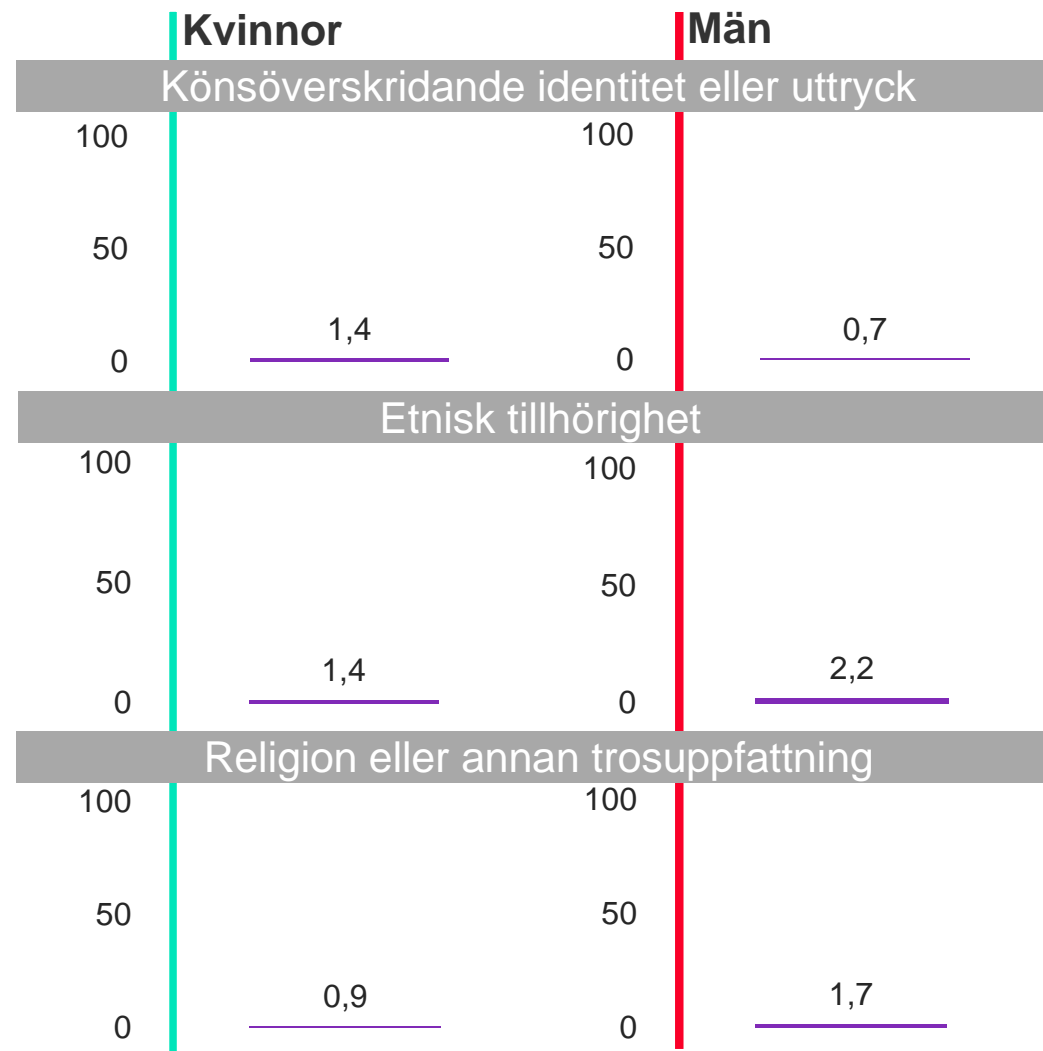

Trakasserier i arbetssituation utifrån diskrimineringsgrunder

Yrkesliv

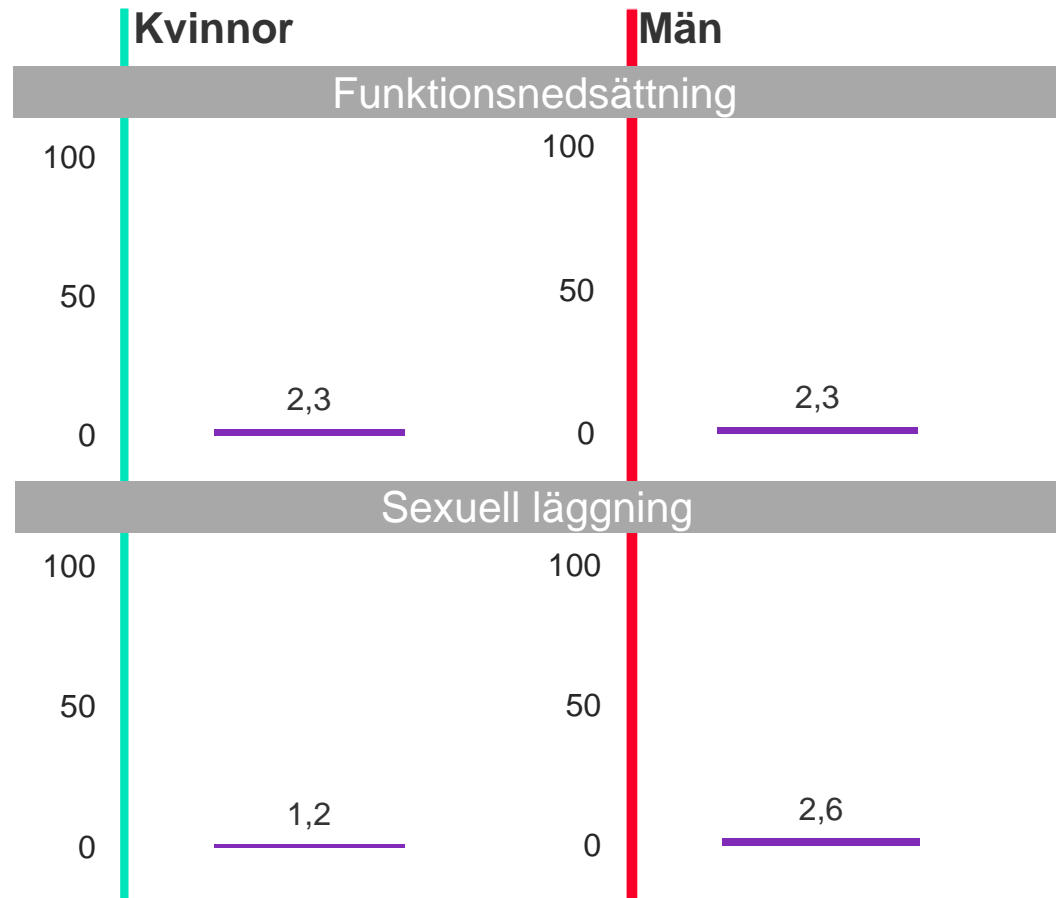

Senaste 12 månaderna

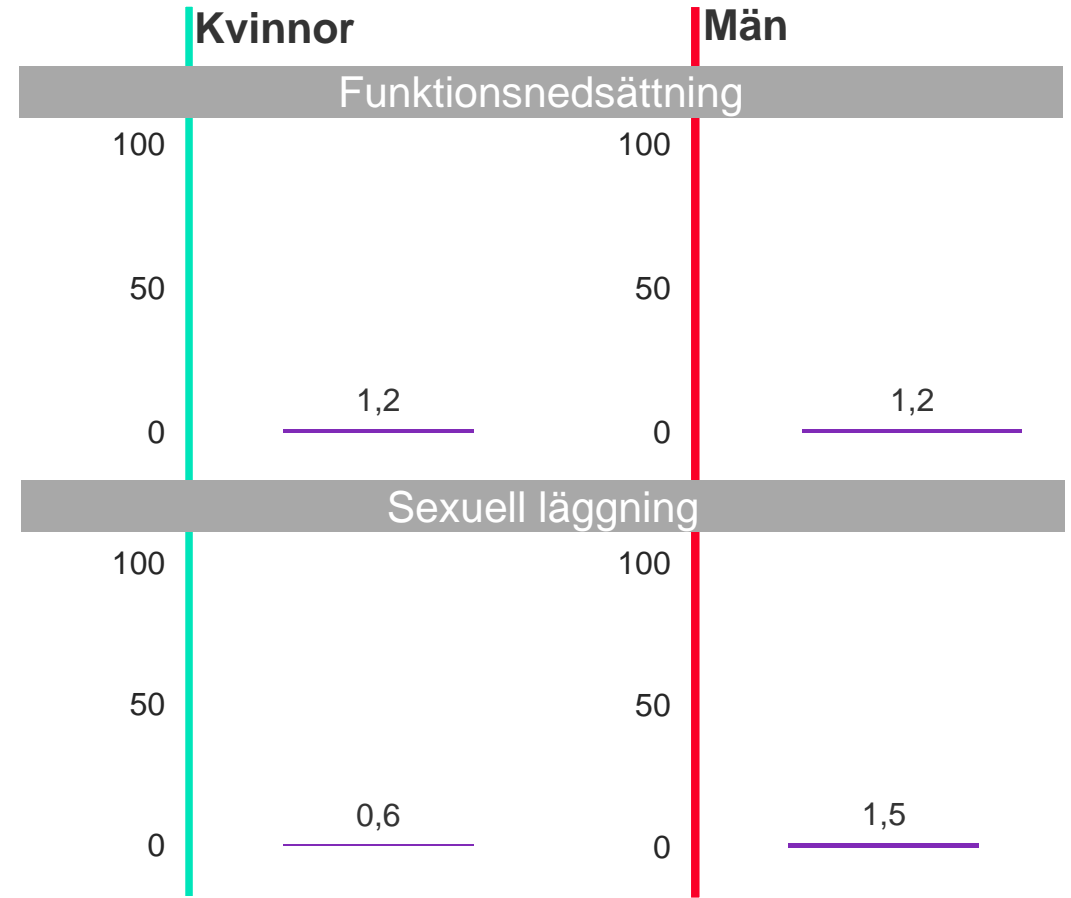

Trakasserier i arbetssituation utifrån diskrimineringsgrunder, fortsättning

Yrkesliv

Senaste 12 månaderna

Summering av andelen som blivit utsatt för trakasserier utifrån minst en av diskrimineringsgrunderna senaste 12 månaderna

	Yrkesverksam allmänhet (%)
Kön	5,8%
Könsöverskridande identitet eller uttryck	1,1%
Etnisk tillhörighet	1,8%
Religion eller annan trosuppfattning	1,3%
Funktionsnedsättning	1,2%
Sexuell läggning	1,1%
Ålder	8,0%

Summering av andel som uppger att de varit utsatta för trakasserier utifrån minst en diskrimineringsgrund senaste 12 månaderna:

12,8%

Frågeställning om sett eller hört någon kollega blivit utsatt för trakasserier

Har du hos din nuvarande arbetsgivare någon gång sett eller hört att någon kollega till dig utsatts för trakasserier i eller kring sin arbetssituation under de senaste 12 månaderna på grund av...

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Arbetssituation avser situationer på arbetsplatsen eller sådant som händer utanför om det har ett samband med arbetet.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsoverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Svarsalternativ:

- Ja
- Nej
- Tveksam/vet ej

I följande diagram redovisas den andel som har svarat ja

Summering av andelen som hört/sett någon kollega blivit utsatt för trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna under senaste 12 månaderna

	Yrkesverksam allmänhet (%)
Kön	12%
Könsöverskridande identitet eller uttryck	2,9%
Etnisk tillhörighet	9,3%
Religion eller annan trosuppfattning	5,2%
Funktionsnedsättning	2,7%
Sexuell läggning	3,2%
Ålder	9,4%

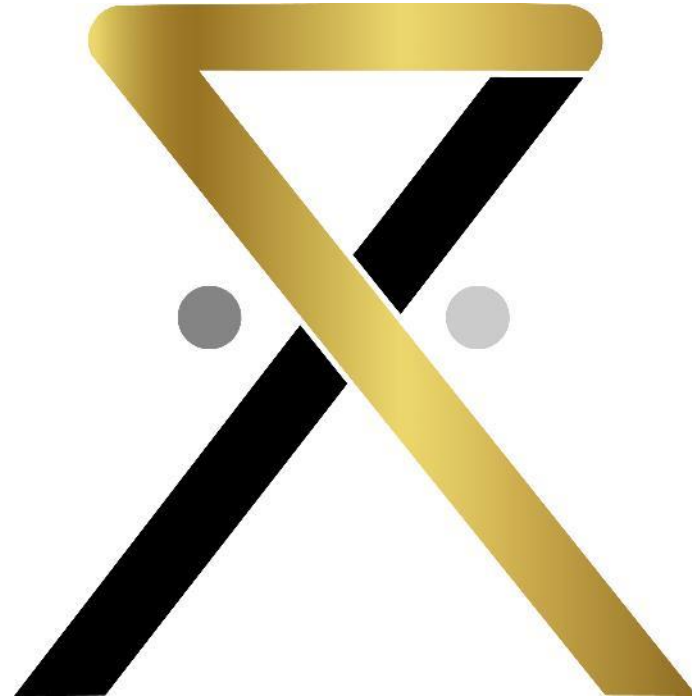
Summering av andel som uppger att de sett eller hört någon kollega bli utsatt för trakasserier utifrån minst en diskrimineringsgrund senaste 12 månaderna:

21,3%

6

Sexuella trakasserier – i arbetssituationen

Frågeställning om utsatthet för sexuella trakasserier

Har du...

- någon gång i ditt yrkesliv utsatts för sexuella trakasserier i eller kring din arbetssituation?
- under de senaste 12 månaderna någon gång utsatts för sexuella trakasserier i eller kring din arbetssituation?
- under de senaste 12 månaderna någon gång sett eller hört att någon kollega till dig utsatts för sexuella trakasserier i eller kring sin arbetssituation?

Svarsalternativ:

Ja

Nej

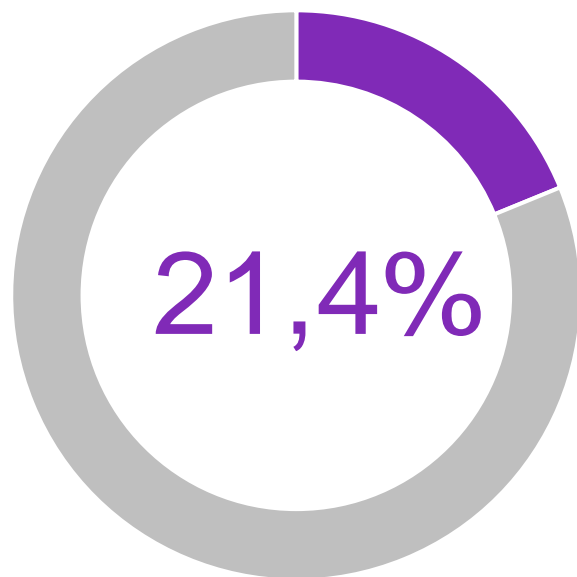
Tveksam/vet ej

I följande diagram redovisas den andel som har svarat ja

Utsatt för sexuella trakasserier någon gång i en arbetssituation

Har du någon gång i ditt yrkesliv utsatts för sexuella trakasserier i eller kring din arbetssituation?

Andelen ja:

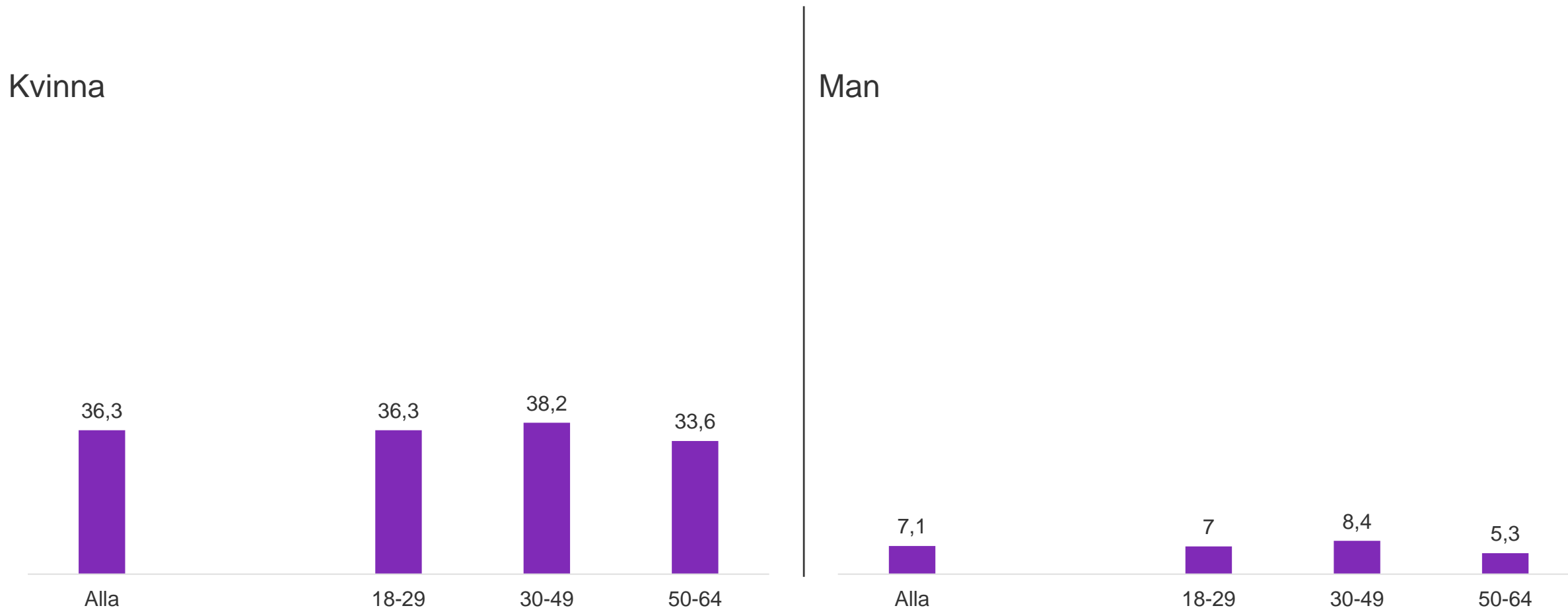

■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

Utsatt för sexuella trakasserier någon gång i ditt yrkesliv

Har du någon gång i ditt yrkesliv utsatts för sexuella trakasserier i eller kring din arbetssituation?

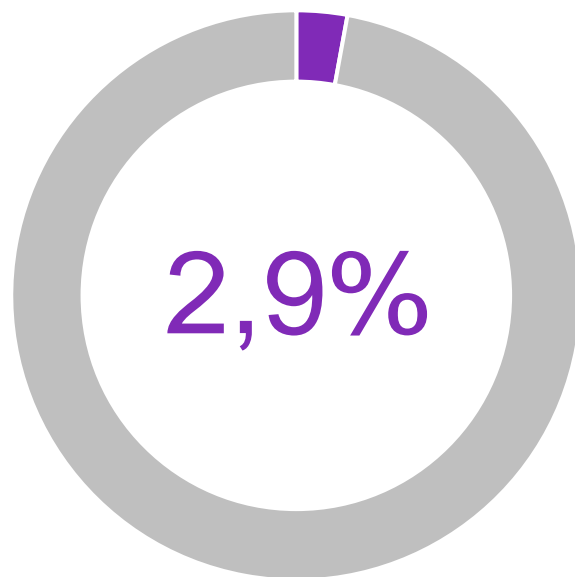

Andelen som blivit utsatt för sexuella trakasserier senaste 12 månaderna

Har du under de senaste 12 månaderna någon gång **utsatts för sexuella trakasserier** i eller kring din arbetsituation?

Andelen ja:

■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

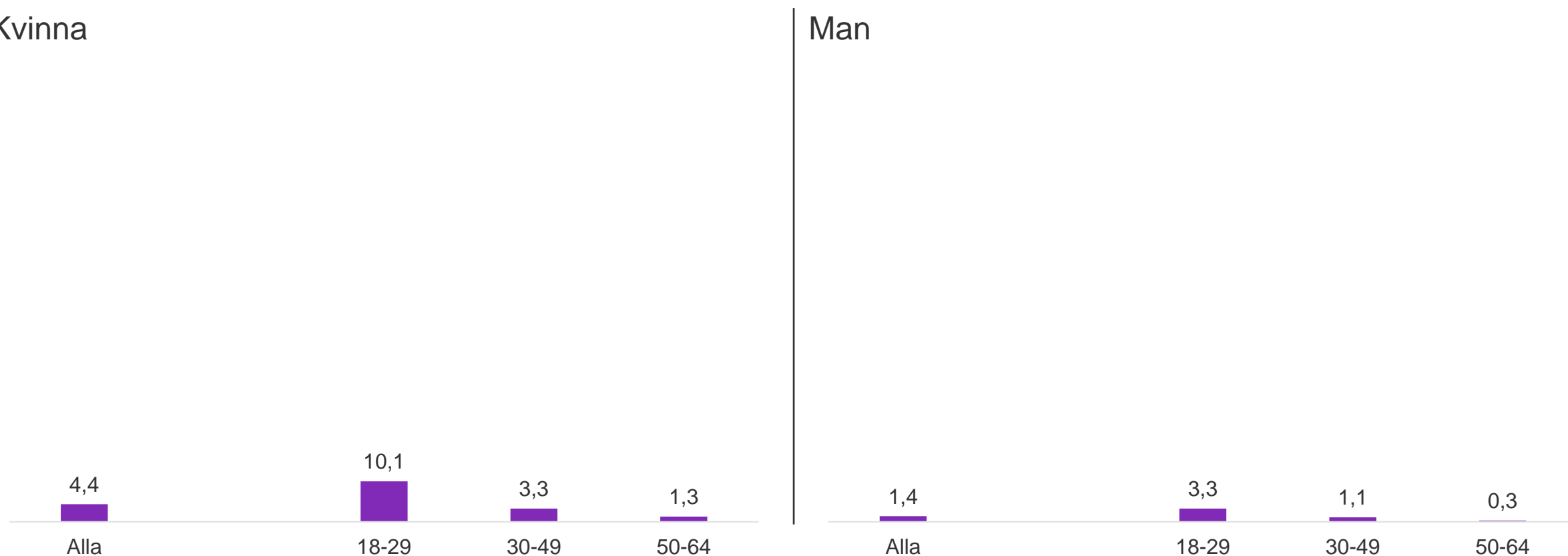
Andel som utsatts för sexuella trakasserier under de senaste 12 månaderna

Har du under de senaste 12 månaderna någon gång utsatts för sexuella trakasserier i eller kring din arbetsituation?

Andelen ja:

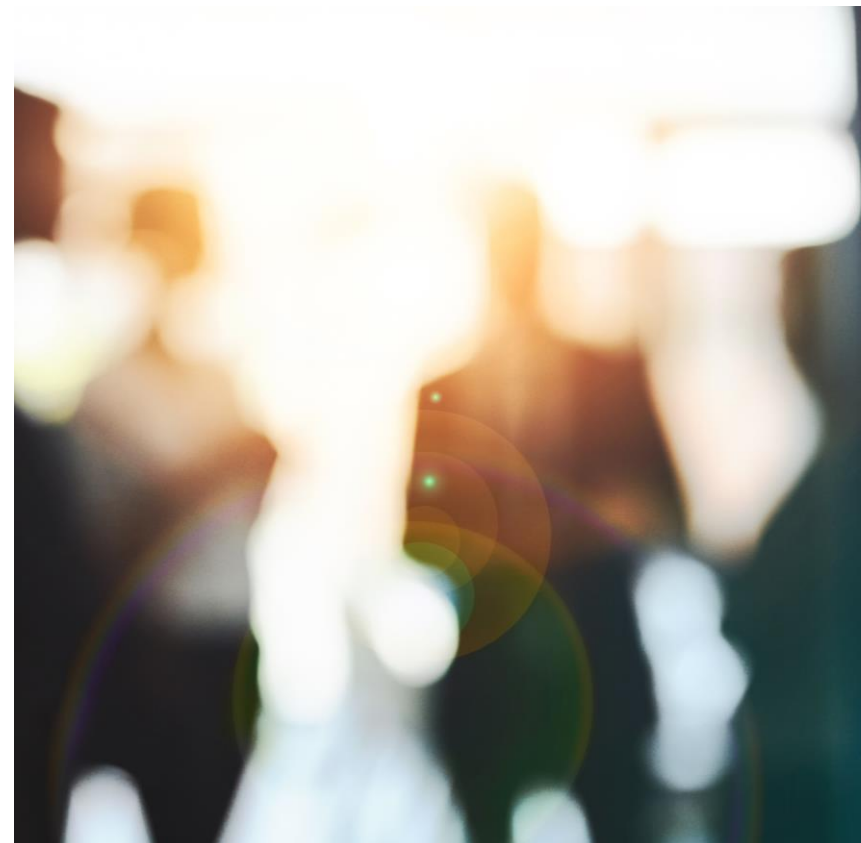
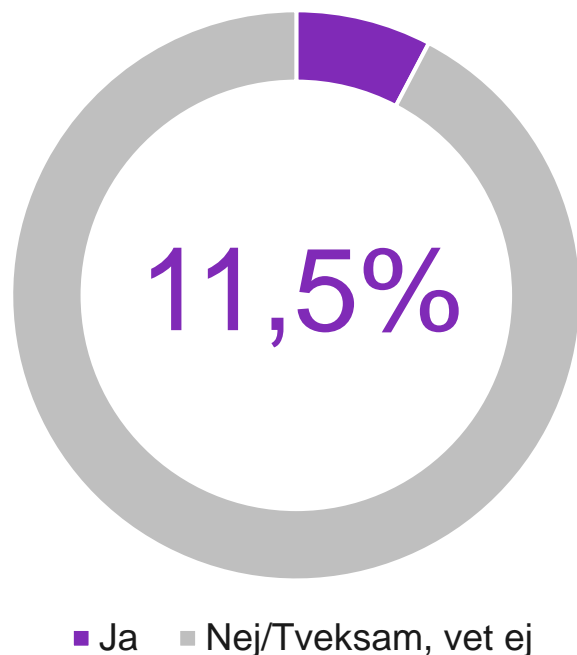
Kvinna

Man

Andel som hört/sett kollega utsatt för sexuella trakasserier senaste 12 månaderna

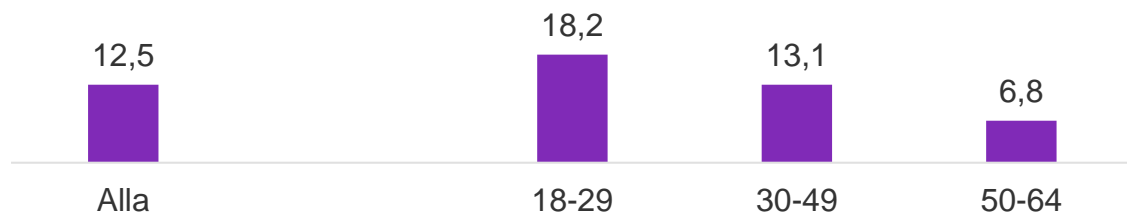
Har du under de senaste 12 månaderna någon gång **sett eller hört att någon kollega** till dig utsatts för sexuella trakasserier i eller kring sin arbetssituation? Andelen ja:

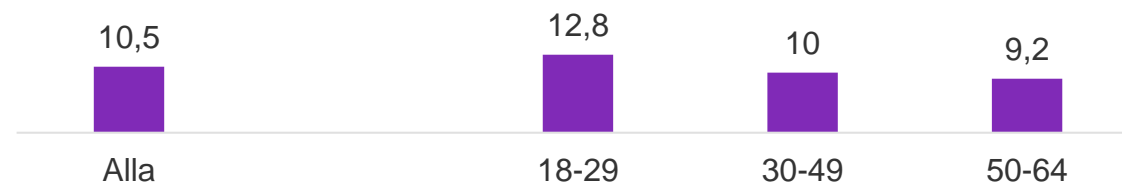
Andel som hört/sett kollega utsatt för sexuella trakasserier senaste 12 månaderna

Har du under de senaste 12 månaderna någon gång sett eller hört att någon kollega till dig utsatts för sexuella trakasserier i eller kring sin arbetsituation?

Kvinna

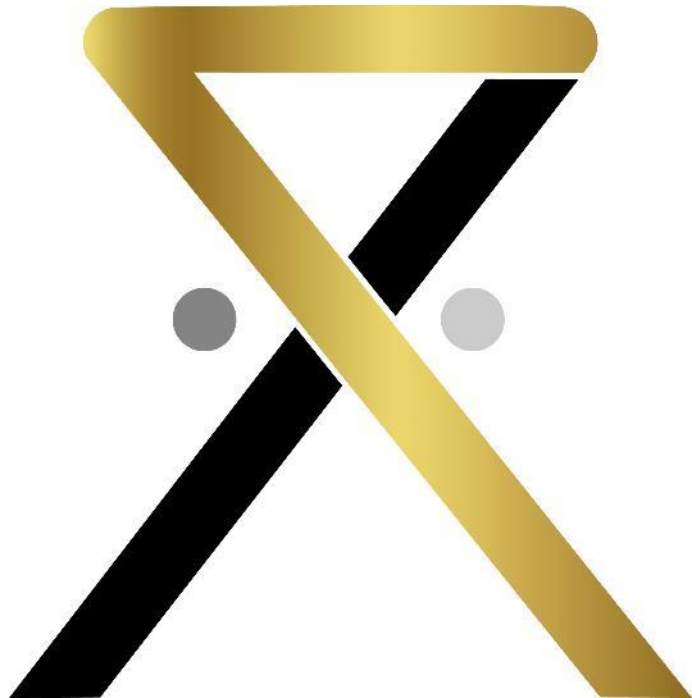

Man

7

Summering av utsatthet
under de senaste 12
månaderna

Summering av utsatthet

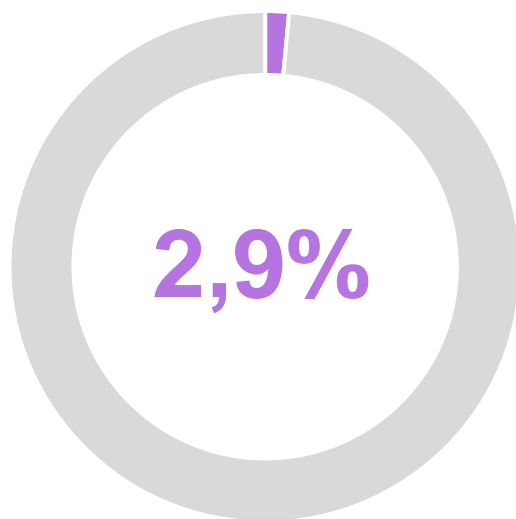
För att få en närmare förståelse över andelen som blivit utsatta för sexuella trakasserier räcker det inte att enbart studera andelen som uppger att de blivit utsatta för sexuella trakasserier. För att få en närmare förståelse **inkluderas även de som uppger att de blivit utsatta för något av de 10 konkreta beteenden som skulle kunna betraktas som sexuella trakasserier**. I summering av andelen som blivit utsatta under de senaste 12 månader inkluderas samtliga som svarat att de blivit utsatta för minst ett av följande:

- Sexuella trakasserier hos nuvarande arbetsgivare i en arbetssituation
- Ovälkommen beröring av sexuell art som upplevts kränkande
- Trots att du redan har sagt nej, fått upprepade förslag om att träffas på ett sätt som inte upplevts vara av ren vänskaplighet
- Olämpliga närmanden av kollega/-or i sociala nätverk såsom chattar och Facebook
- Ovälkomna mejl/sms från kollega/-or av sexuell art som upplevts stötande
- Någon som, på ett sätt som du upplevt sexuellt stötande, visat delar av sin kropp för dig
- Sexuella inviter för att du ska få fördelar i ditt arbete
- Någon som visar bilder av sexuell natur på ett sätt som varit oönskat
- Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig
- Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig när du endera sovit eller varit påverkad av alkohol/droger
- Någon som tvingat till sig en sexuell handling med dig

Summering av utsatthet – en djupare förståelse för graden av utsatthet

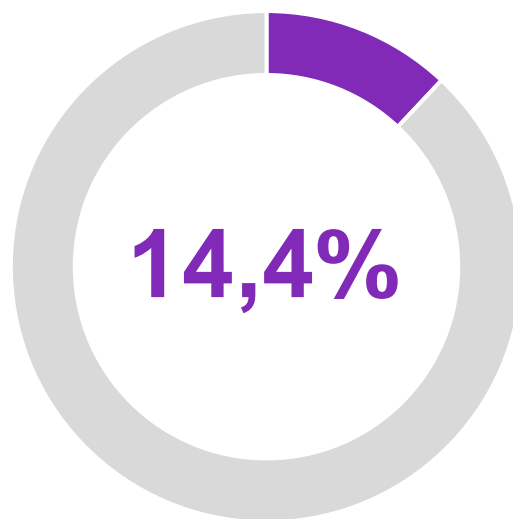
Resultat avgörs av hur frågan ställs

Andel som uppger att de **blivit utsatta för sexuella trakasserier** under de senaste 12 månaderna

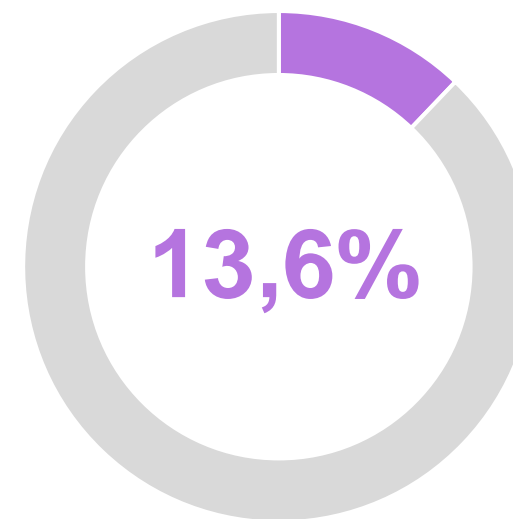
■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

Andel som uppger att de **blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation** under de senaste 12 månaderna

■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

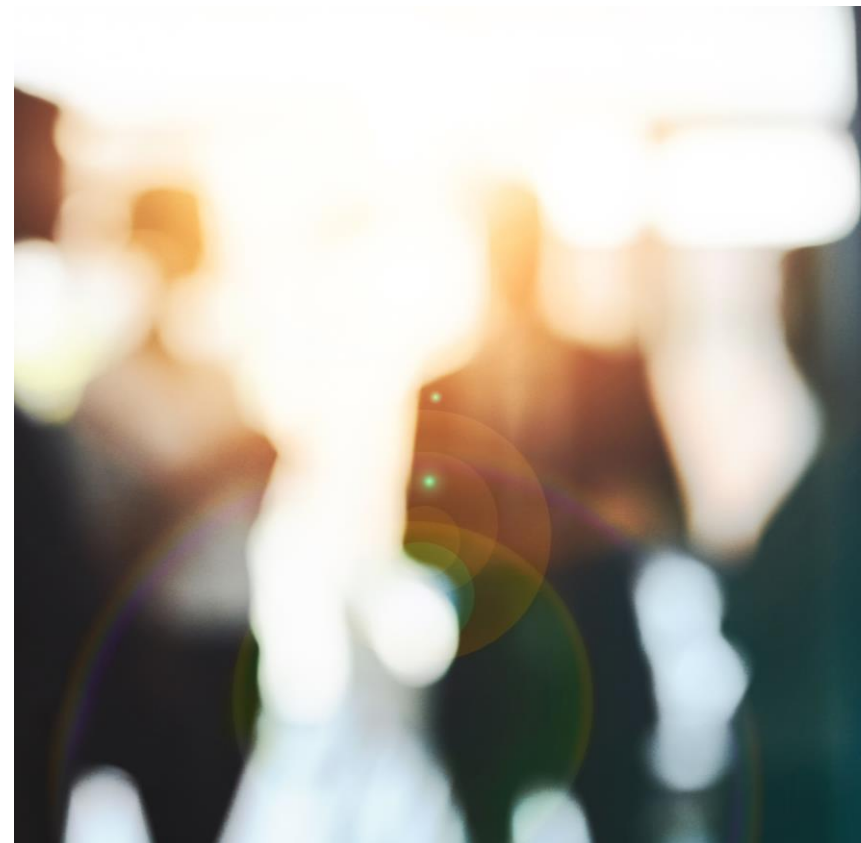
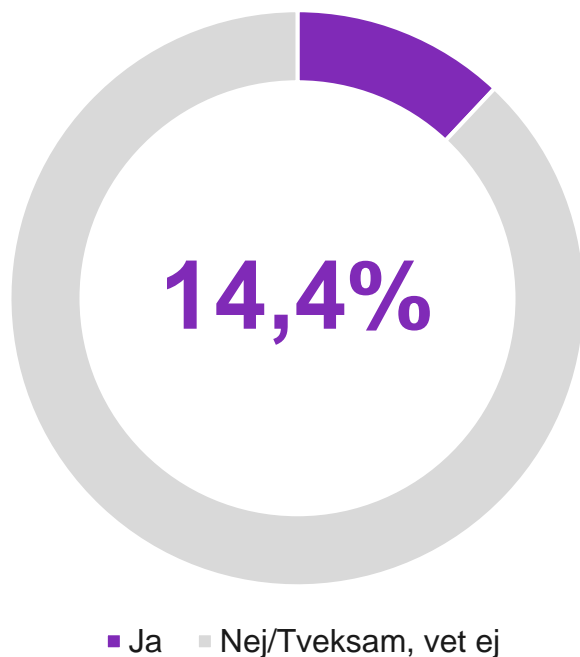
Andel som uppger att de **blivit utsatta för något av de konkreta beteenden som skulle kunna betraktas som sexuella trakasserier** under de senaste 12 månaderna

■ Ja ■ Nej/Tveksam, vet ej

Andel som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier

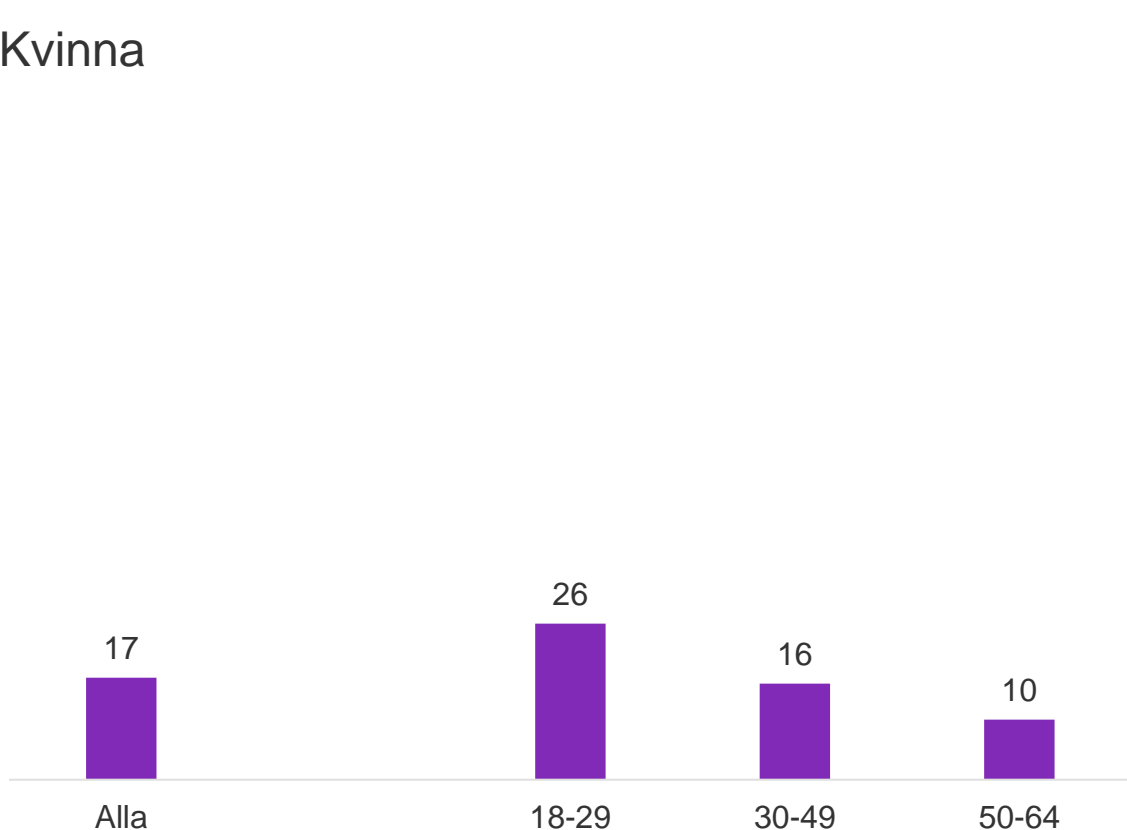
Andel som uppger att de **blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation** under de senaste 12 månaderna

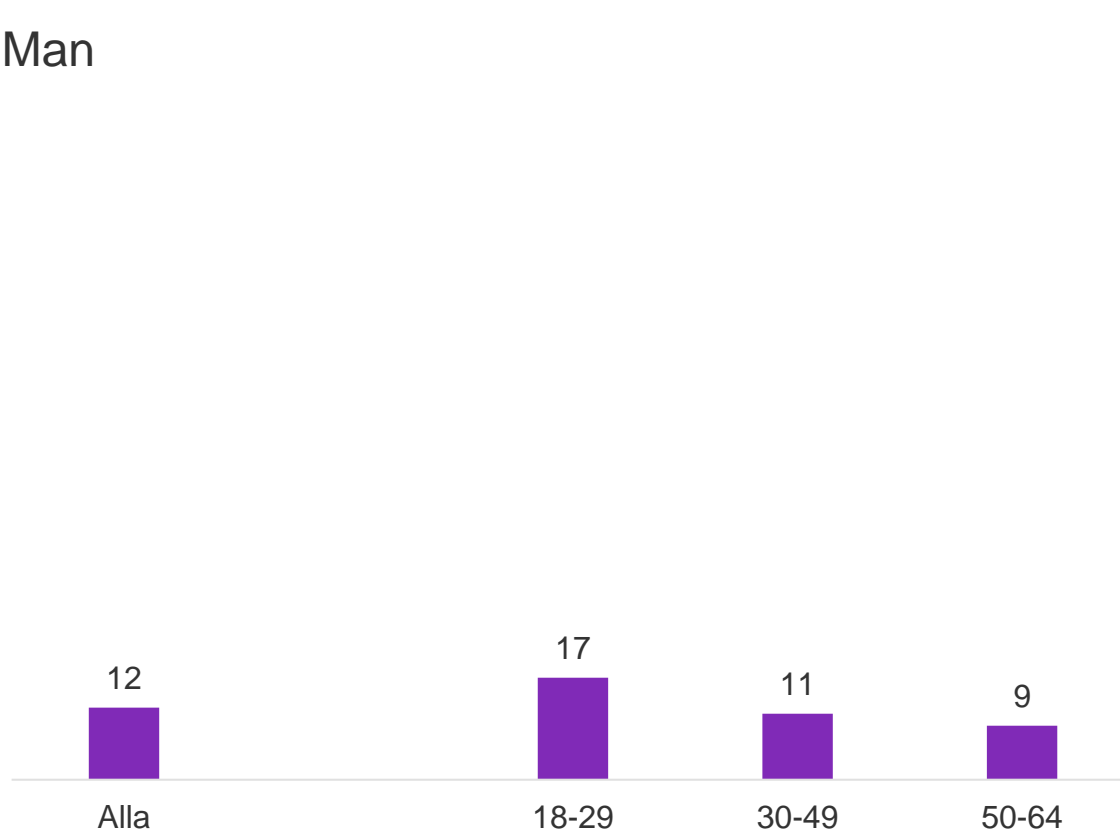
Andelen utsatta under de senaste 12 månaderna - redovisat för kvinnor och män

Andel som uppger att de blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation under de senaste 12 månaderna

Kvinna

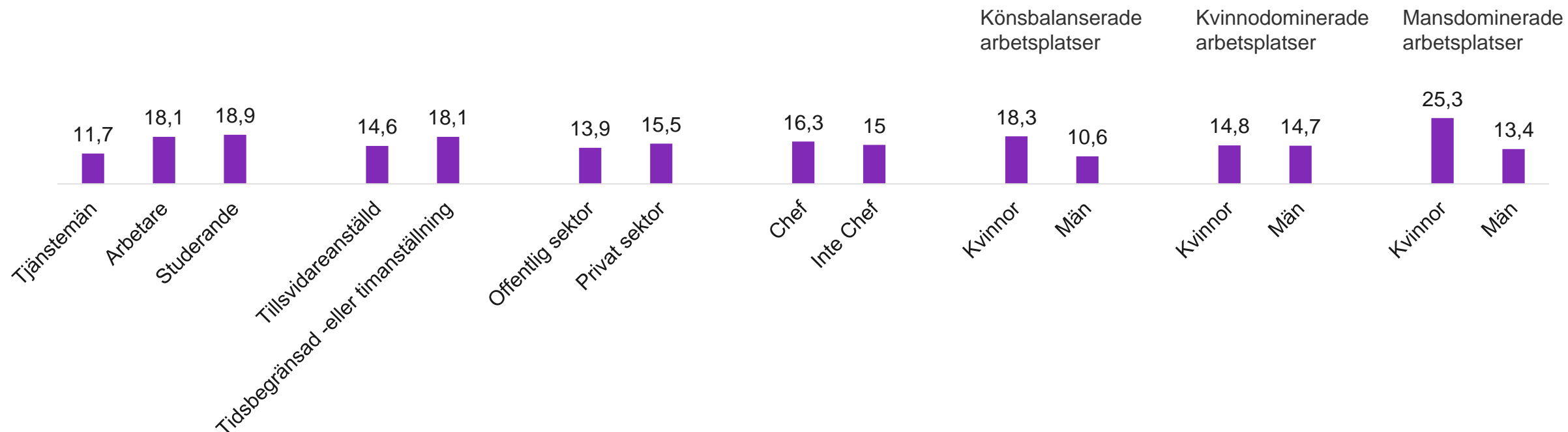
Man

Summering av andelen utsatta under de senaste 12 månaderna

Andel som uppger att de blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation under de senaste 12 månaderna

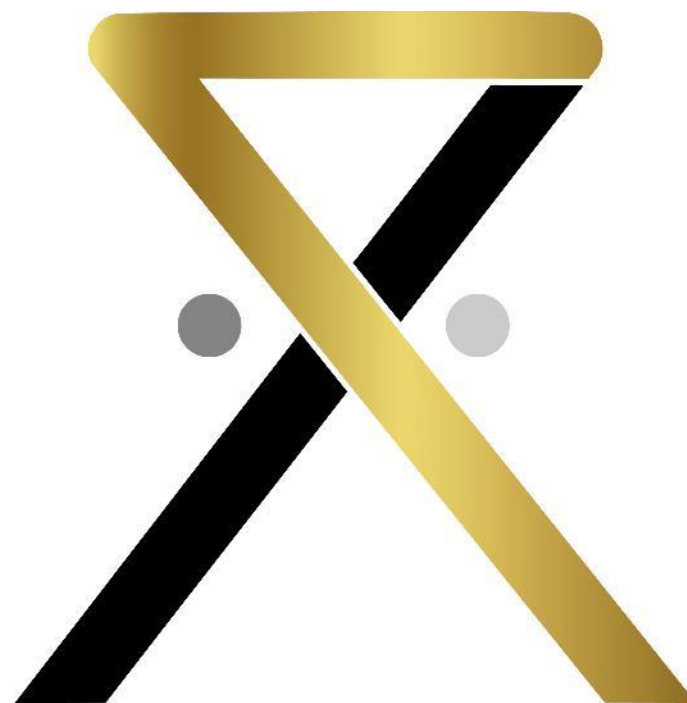
Stabila nivåer sedan 2018

Andel som uppger att de blivit utsatta för något som kan betraktas som sexuella trakasserier i en arbetssituation under de senaste 12 månaderna

	Totalt	Kvinnor	Män	Åldersgrupp 18-29 år	Åldersgrupp 30-49 år	Åldersgrupp 50+ år
2019	14%	17%	12%	21%	14%	10%
2018	14%	18%	11%	19%	14%	12%

8

Upplevelser bland de
som utsatts för något
som kan betraktas som
sexuella trakasserier

Följdfrågorna har besvarats av de som uppgivit att de utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier under de senaste 12 månaderna

1 Sexuella trakasserier

- Sexuella trakasserier hos nuvarande arbetsgivare i en arbetssituation

2 "Summering av konkreta beteenden"

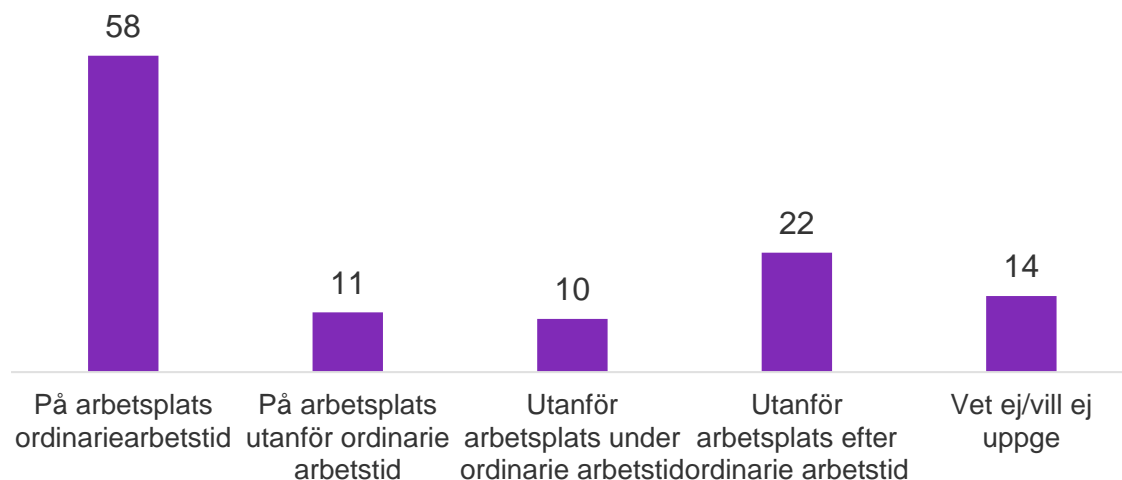
- Ovälkommen beröring av sexuell art som upplevts kränkande
- Trots att du redan har sagt nej, fått upprepade förslag om att träffas på ett sätt som inte upplevts vara av ren vänskaplighet
- Olämpliga närmanden av kollega/-or i sociala nätverk såsom chattar och Facebook
- Ovälkomna mejl/sms från kollega/-or av sexuell art som upplevts stötande
- Någon som, på ett sätt som du upplevt sexuellt stötande, visat delar av sin kropp för dig
- Sexuella inviter för att du ska få fördelar i ditt arbete
- Någon som visar bilder av sexuell natur på ett sätt som varit oönskat
- Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig
- Någon som försökt tvinga till sig en sexuell handling med dig när du endera sovit eller varit påverkad av alkohol/droger
- Någon som tvingat till sig en sexuell handling med dig

Sammanhang vid utsatthet – redovisat för kvinnor och män

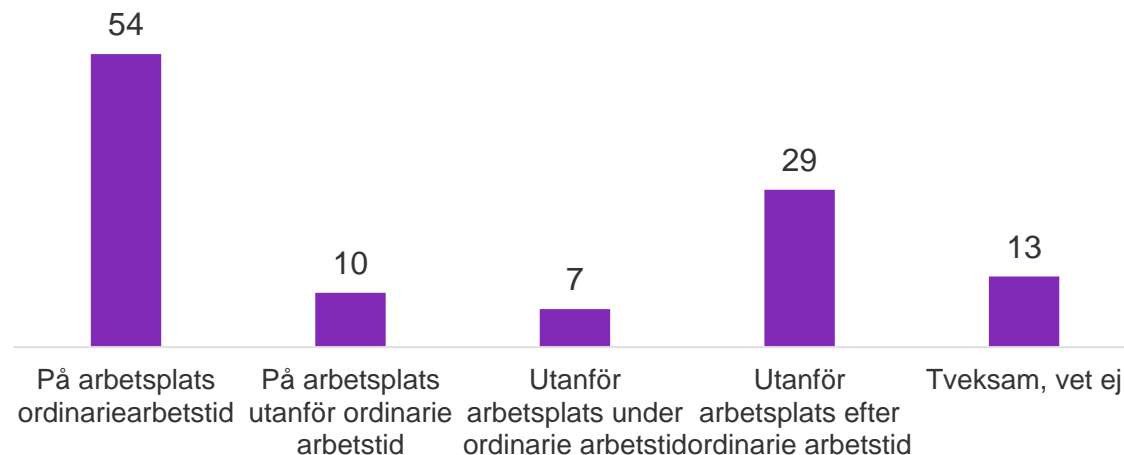
Svar bland de som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier

I vilket eller vilka sammanhang blev du utsatt?

Kvinna

Man

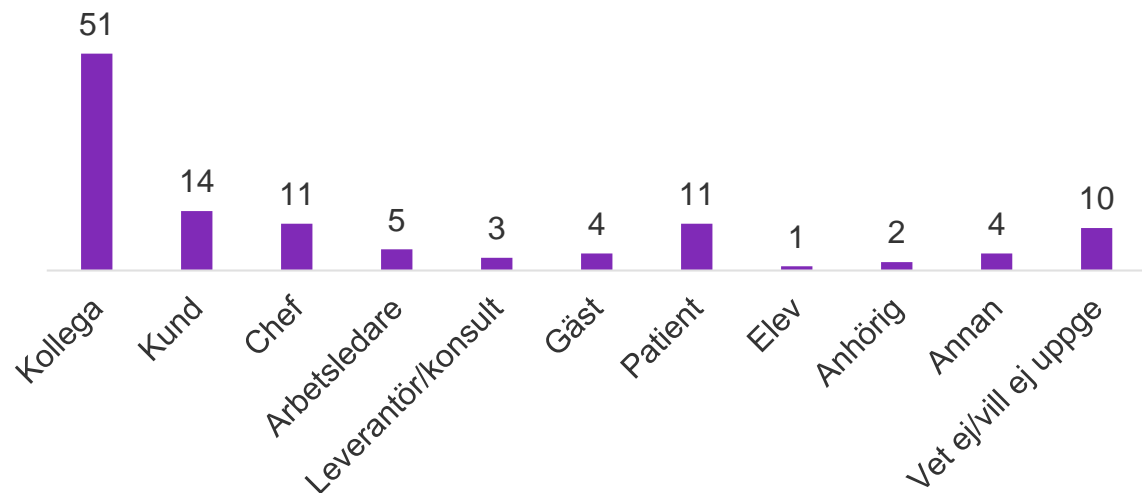

Vem eller vilka som utsatte – redovisat för kvinnor och män

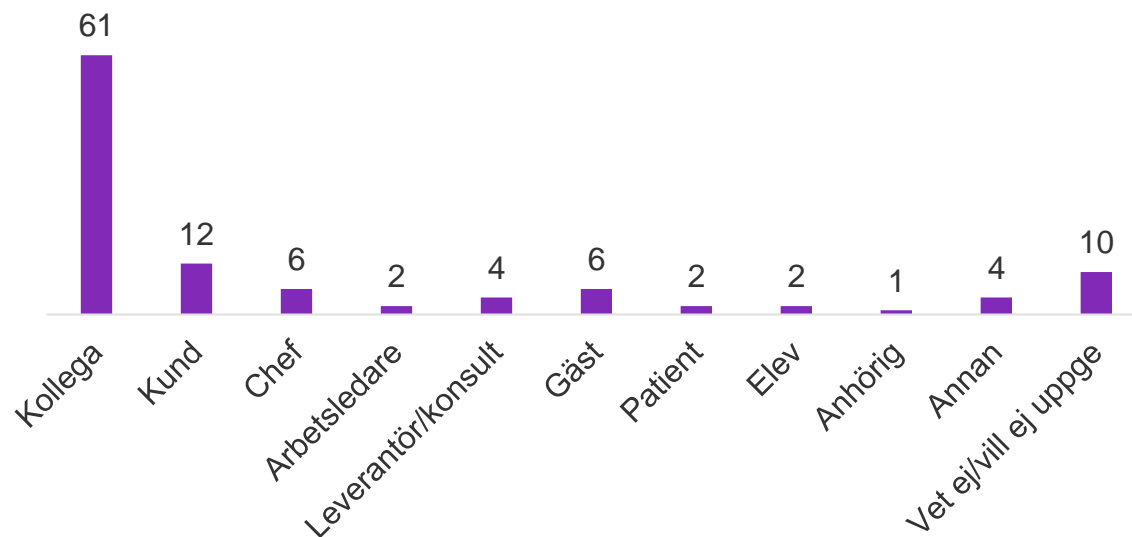
Svar bland de som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier

Vem eller vilka utsatte dig?

Kvinna

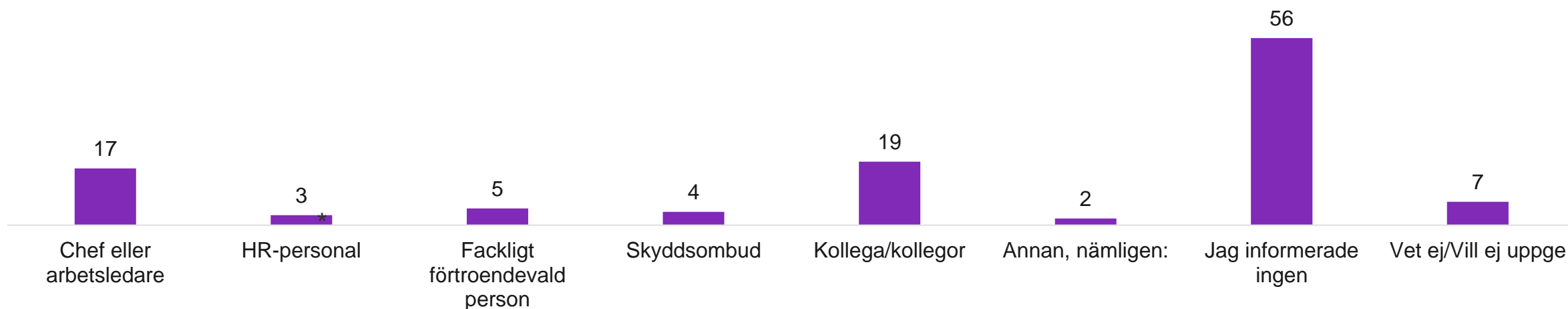
Man

Informerade någon vid utsatthet – Total

Svar bland de som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier

Informerade du någon/några av följande om detta?

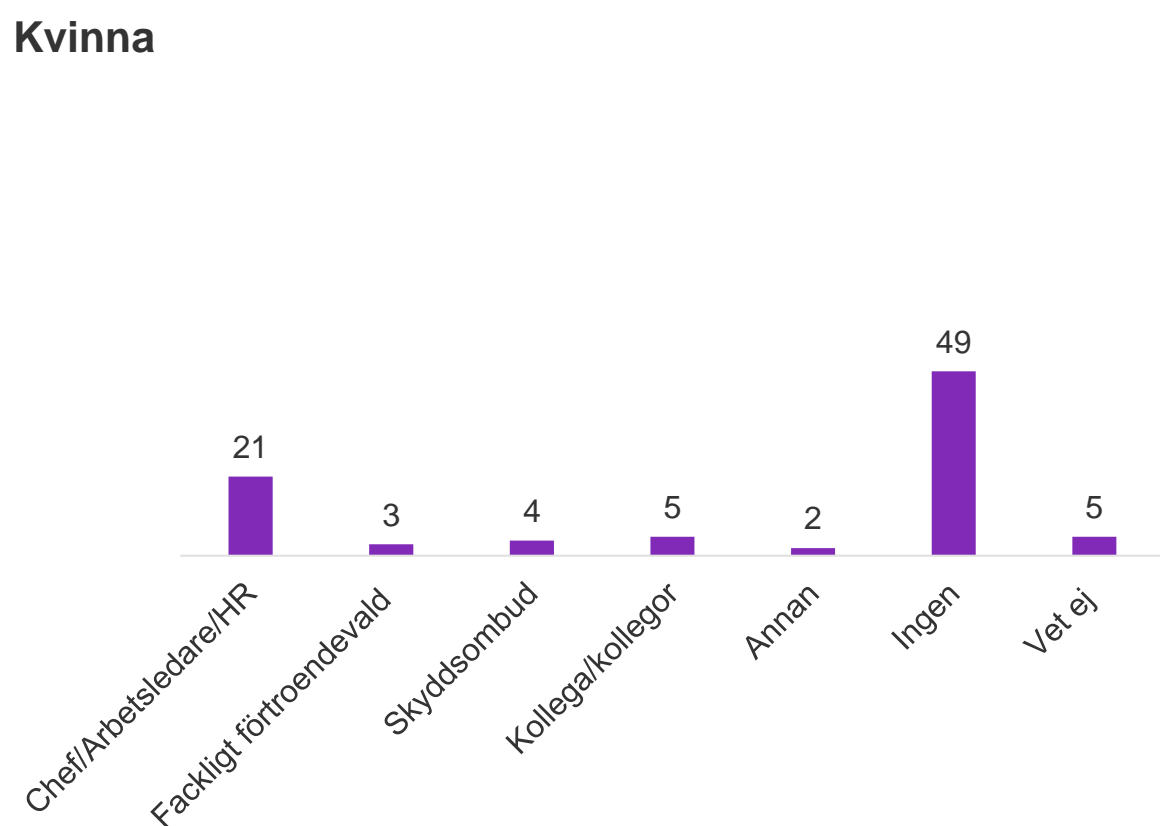
*Alternativet presenterades inte 2018, därför saknas jämförelse.

Informerade någon vid utsatthet – redovisat för kvinnor och män

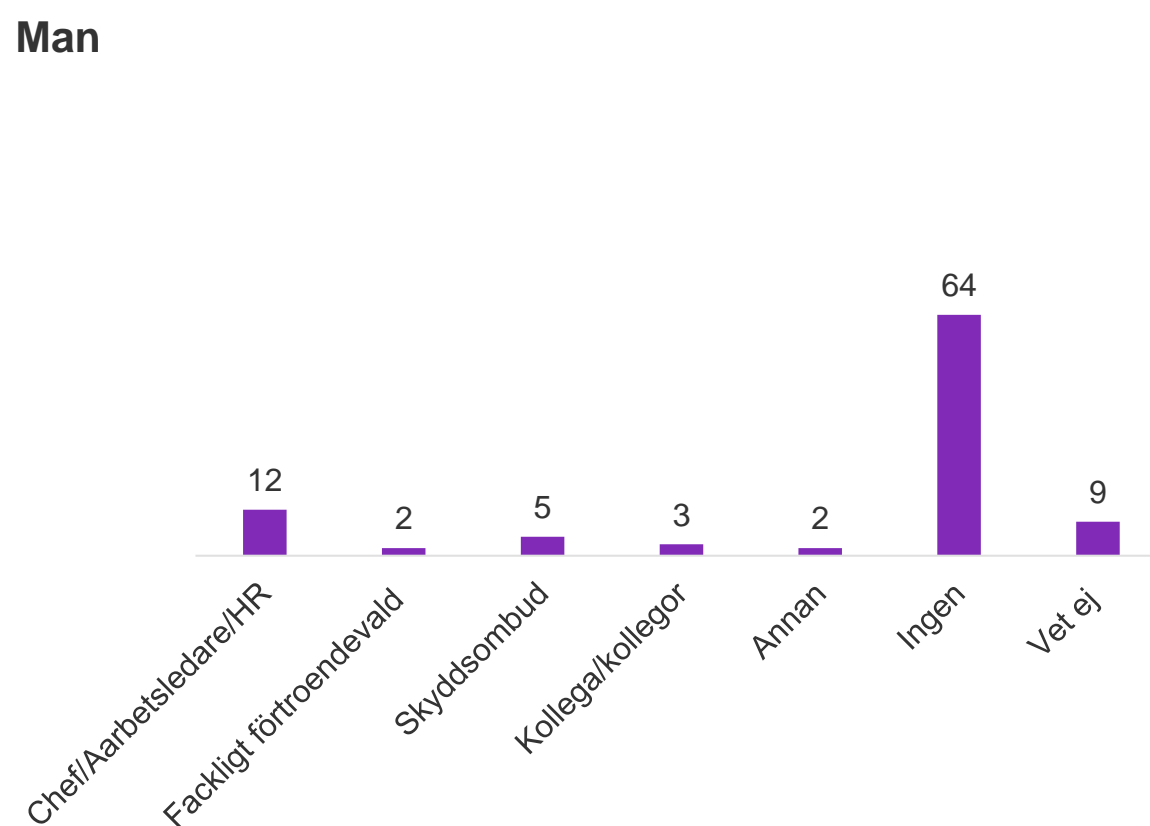
Svar bland de som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier

Informerade du någon/några av följande om detta?

Kvinna

Man

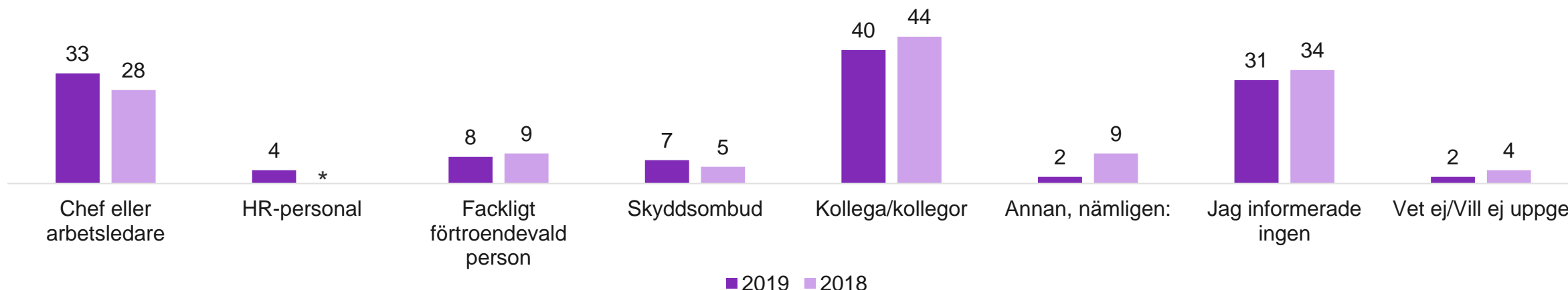
Informerade någon vid utsatthet – jämförelse mellan mätningarna

2018 ställdes denna frågan bara till de som uppgivit att de svarat ja på frågan: *Har du under de senaste 12 månaderna någon gång utsatts för sexuella trakasserier i eller kring din arbetssituation?*

Därför kompletteras föregående bild med denna bild för att kunna visa jämförelsen mellan mätningarna.

Informerade du någon/några av följande om detta?

Inga skillnader mellan mätningarna är signifikanta.

*Alternativet presenterades inte 2018, därför saknas jämförelse.

Skäl att inte informera – redovisat för kvinnor och män

Svar bland de som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier:

Av vilket/vilka skäl valde du att inte informera chef, arbetsledare, HR-personal, fackligt förtroendevald eller skyddsombud om att du blivit utsatt?

Kvinna

Man

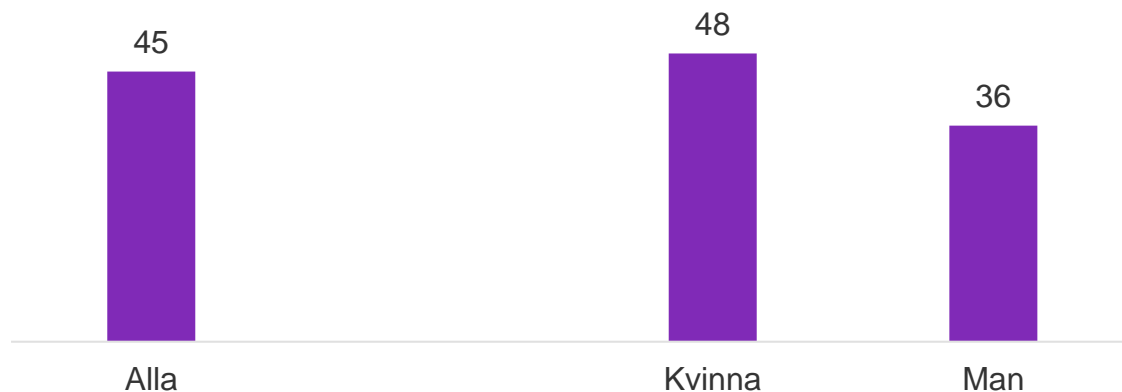
Arbetsgivarens hantering vid information om utsatthet – redovisat per kön

Svar bland de som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier

Om informerat arbetsgivare:

Vidtog arbetsgivaren någon åtgärd efter att du informerat om att du blivit utsatt?

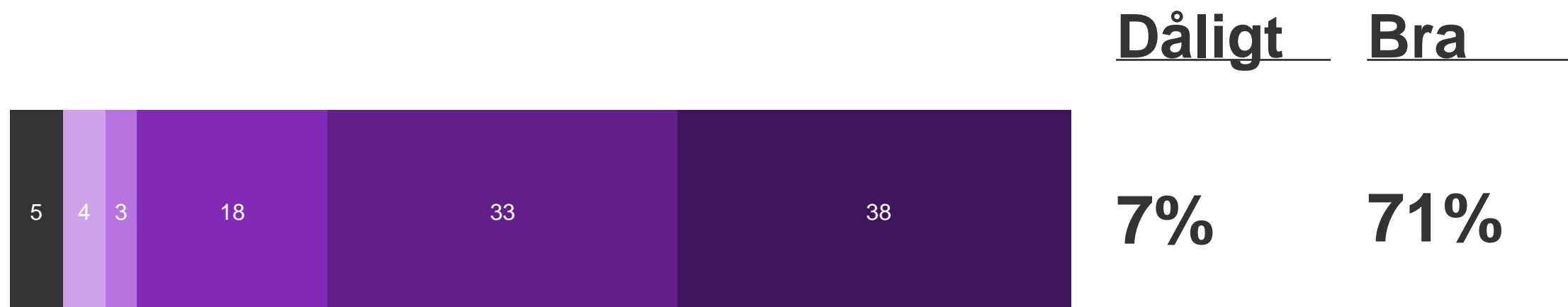
Andel ja:

Kollegors bemötande

Svar bland de som utsatts för något som kan betraktas som sexuella trakasserier

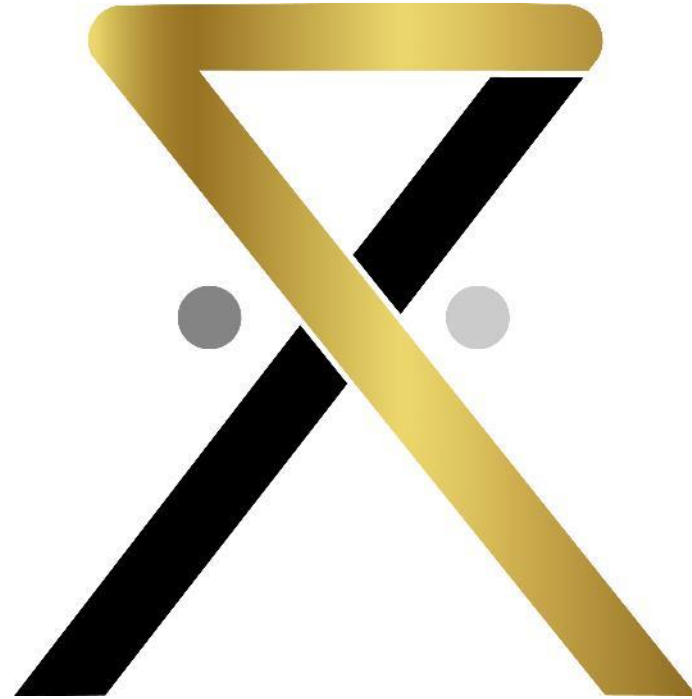
Du svarade att du informerat en eller flera kollegor om att du blivit utsatt. På det hela taget, anser du att denne/de hanterade situationen på ett bra eller dåligt sätt när du informerade om att du blivit utsatt?

■ Vet ej/vill ej uppge ■ Mycket dåligt ■ Ganska dåligt ■ Varken eller ■ Ganska bra ■ Mycket bra

9

Förutsättningar på arbetsplatsen

Jargong – redovisat för kvinnor och män

I vilken utsträckning bedömer du att det finns en jargong, ett sätt att tala eller vara, som personer kan ta illa upp av på din arbetsplats?

Andelen som uppger ganska/mycket stor utsträckning:

Totalt	Kvinna	Man
15%	13%	16%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

Mycket stor utsträckning

Ganska stor utsträckning

Varken eller

Ganska liten utsträckning

Mycket liten utsträckning/inte alls

Vet ej/vill ej uppge

Jargong – redovisat för åldersgrupper

I vilken utsträckning bedömer du att det finns en jargong, ett sätt att tala eller vara, som personer kan ta illa upp av på din arbetsplats?

Andelen som uppger ganska/mycket stor utsträckning:

18 – 29 år

21%

31 – 49 år

15%

50+ år

8%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

Mycket stor utsträckning

Ganska stor utsträckning

Varken eller

Ganska liten utsträckning

Mycket liten utsträckning/inte alls

Vet ej/vill ej uppge

Möjligheter på arbetsplats – redovisat för kvinnor och män

På det hela taget, anser du att kvinnor och män har samma möjligheter på din arbetsplats?

Andelen som uppger andel 4 och 5:

18 – 29 år

73%

Kvinna

67%

Man

78%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

5. Instämmer helt och hållet
  - 4.
  - 3.
  - 2.
  1. Instämmer inte alls
- Vet ej/vill ej uppge

Möjligheter på arbetsplats – redovisat för åldersgrupper

På det hela taget, anser du att kvinnor och män har samma möjligheter på din arbetsplats?

Andelen som uppger andel 4 och 5:

18 – 29 år

68%

30 – 49 år

72%

50+ år

78%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

5. Instämmer helt och hållet

4.

3.

2.

1. Instämmer inte alls

Vet ej/vill ej uppge

Uppfattningen om ledningen – redovisat för kvinnor och män

På det hela taget, anser du att kvinnor och män har samma möjligheter på din arbetsplats?

Andelen som uppger ganska/mycket stor utsträckning:

Totalt	Kvinna	Man
41%	38%	44%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

Mycket stor utsträckning

Ganska stor utsträckning

Varken eller

Ganska liten utsträckning

Mycket liten utsträckning/inte alls

Vet ej/vill ej uppge

Uppfattningen om ledningen – redovisat för åldersgrupper

I vilken utsträckning upplever du att ledningen på din arbetsplats arbetar aktivt med frågor om trakasserier och sexuella trakasserier, på din arbetsplats? Andelen som uppger ganska/mycket stor utsträckning:

18 – 29 år

33%

30 – 49 år

41%

50+ år

49%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

Mycket stor utsträckning

Ganska stor utsträckning

Varken eller

Ganska liten utsträckning

Mycket liten utsträckning/inte alls

Vet ej/vill ej uppge

Uppfattningen om ledningen – redovisat för kvinnor och män

Upplever du att ledningen tycker att frågor om trakasserier och sexuella trakasserier är viktiga eller oviktiga på din arbetsplats?

Andelen som uppger ganska/mycket viktiga:

Totalt

64%

Kvinna

61%

Man

66%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

Mycket viktiga

Ganska viktiga

Varken eller

Ganska oviktiga

Mycket/helt oviktiga

Vet ej/vill ej uppge

Uppfattningen om ledningen – redovisat för åldersgrupper

Upplever du att ledningen tycker att frågor om trakasserier och sexuella trakasserier är viktiga eller oviktiga på din arbetsplats?

Andelen som uppger ganska/mycket viktiga:

18 – 29 år

59%

30 – 49 år

63%

50+ år

68%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

- Mycket viktiga
- Ganska viktiga
- Varken eller
- Ganska oviktiga
- Mycket/helt oviktiga
- Vet ej/vill ej uppge

Förtroende för chefs hanterande – redovisat för kvinnor och män

Om din närmaste chef fick kännedom om fall av trakasserier eller sexuella trakasserier, vilket förtroende har du för att denne skulle hantera det på ett bra sätt? Andelen som uppger ganska/mycket stort förtroende:

Totalt	Kvinna	Man
73%	72%	73%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

- Mycket stort förtroende
- Ganska stort förtroende
- Varken eller
- Ganska litet förtroende
- Mycket litet förtroende
- Vet ej/vill ej uppge

Förtroende för chefs hanterande – redovisat för åldersgrupper

Om din närmaste chef fick kännedom om fall av trakasserier eller sexuella trakasserier, vilket förtroende har du för att denne skulle hantera det på ett bra sätt? Andelen som uppger ganska/mycket stort förtroende:

18 – 29 år

71%

30 – 49 år

73%

50+ år

74%

Svarsalternativ som presenterades för respondent:

- Mycket stort förtroende
- Ganska stort förtroende
- Varken eller
- Ganska litet förtroende
- Mycket litet förtroende
- Vet ej/vill ej uppge

Det efterfrågas mer dialog och tydligare regler för att förbättra arbetsmiljön

Utifrån dina erfarenheter av trakasserier och sexuella trakasserier i ditt yrkesliv, finns det något du önskar att fackförbund eller arbetsgivare skulle göra för att skapa en bättre arbetsmiljö?

Mest förekommande svaren:

- **Prata om trakasserier och sexuella trakasserier oftare**, mer regelbundet.
- **Tydligare regler och informera** vad som är acceptabelt och inte.

”Ha ett pågående samtal om vad detta är hela tiden och inte bara var och vartannat år. Behövs inte vara halv dagar utan att man repeterar och tar upp detta ofta i korthet.”

”Öppenhet och samtal”

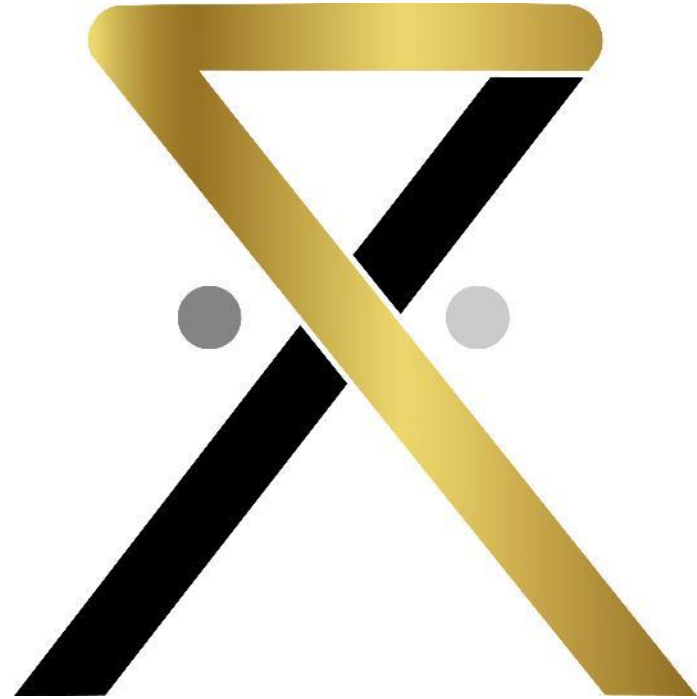
”Visar gott exempel, lever som de lär och pratar om vad är icke önskvärt beteende på en arbetsplats.”

”Informera vad gäller på arbetsplatsen, vad är INTE OK.”

”Sätta regler för jargong och vad som är accepterat.”

10 Chefers opplevelser

I vilken utsträckning sexuella trakasserier/trakasserier uppfattas som ett problem på arbetsplatsen

I vilken utsträckning bedömer du att **trakasserier** är ett problem på din arbetsplats? Trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna

Mycket stor utsträckning:	1%
Ganska stor utsträckning:	3%
Varken eller:	6%
Ganska liten utsträckning:	17%
Mycket liten utsträckning:	73%
Vet ej/vill ej uppge:	1%

I vilken utsträckning bedömer du att **sexuella trakasserier** är ett problem på din arbetsplats?

Mycket stor utsträckning:	0%
Ganska stor utsträckning:	1%
Varken eller:	3%
Ganska liten utsträckning:	12%
Mycket liten utsträckning:	82%
Vet ej/vill ej uppge:	2%

Hantering av frågor kring trakasserier och sexuella trakasserier i chefsrollen

Hur **enkelt eller svårt** tycker du att frågor kring trakasserier och sexuella trakasserier är att hantera i din chefsroll?

Mycket svårt:	2%
Ganska svårt:	21%
Varken eller:	26%
Ganska enkelt:	28%
Mycket enkelt:	19%
Vet ej/vill ej uppge:	3%

Om ganska eller mycket svårt: **Vad upplever du som svårast** i hanterandet av trakasserier och/eller sexuella trakasserier bland din personal?

- Skapa ett förtroende så att personalen vågar prata om det och informerar om det skulle inträffa.
- Svårt att anpassa sig till regler när varje fall är unikt och de iblandade har olika uppfattning.
- Det är generellt sett en känslig fråga som är svår att hantera.
- Att förstå vad som faktiskt har hänt.

Önskat stöd i rollen som chef: samtal, kunskap och policys

Utifrån dina erfarenheter av trakasserier och sexuella trakasserier på arbetsplatsen **finns det något ytterligare stöd** som du, i din roll som chef, skulle vilja få från din arbetsgivare?

Mest förekommande svaren:

- **Prata om** trakasserier och sexuella trakasserier oftare, mer regelbundet.
- Mer **kunskap och utbildning** om innebörden av trakasserier och sexuella trakasserier
- Tydligare **regler och policys**

”Mer handläggning i vad man ska göra när sådana situationer uppstår, så att man är beredd och kan stötta sina anställda.”

”Ett förberett utbildningsmateriel som jag skulle kunna genomföra i ex. workshop-format.”

”Mer utbildning”

”Att man lyfter frågan även om man inte har problem just då. Att prata mer om sådana saker och öka medvetenheten.”

”Jag kan tycka att vi borde ha chefs/ledarforum om detta så att alla lär sig se tecken bättre och diskutera med kollegor.”

”Tydligare regler vad som gäller på arbetsplatsen i olika situationer.”

KANTAR

Jennie Bacchus Hertzman

jennie.bacchus.hertzman@kantar.com

Malin Grundqvist

malin.grundqvist@kantar.com

Sifo